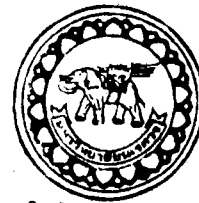

อภิธาน์นทาการ

สำนักหอสมุด

การวิเคราะห์นิทานพม่าที่ปรากฏในแบบเรียนอ่านภาษาพม่า ระดับ 1-4

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร
วันลงทะเบียน..... 20 ส.ค. 2556
เลขทะเบียน..... 16345659
เลขเรียกหนังสือ.....

✓ P2
8
ศ 644 ก
2556

SAN SAN WIN

งาน

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาไทย

เมษายน 2556

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

อาจารย์ที่ปรึกษาและหัวหน้าภาควิชาภาษาไทย ได้พิจารณาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง "การวิเคราะห์นิทานพม่าที่ปรากฏในแบบเรียนอ่านภาษาพม่า ระดับ 1-4 " เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ของมหาวิทยาลัยนเรศวร

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิรัช นิยมธรรม)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ นท.ดร.วัฒน์ชัย หมั่นยิ่ง)

หัวหน้าภาควิชาภาษาไทย

เมษายน 2556

ประกาศศุภกฤต

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความสามารถอย่างยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์
วิรัช นิยมธรรม ในฐานะที่ปรึกษา ที่ได้ให้คำแนะนำปรึกษาตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วย
ความเอาใจใส่เป็นอย่างยิ่งจนการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองสำเร็จสมบูรณ์ได้ ผู้ศึกษาค้นคว้าขอกราบของ
พระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาค้นคว้าฉบับนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าขออุทิศแด่ผู้มีพระคุณ
ทุกท่าน

ชื่อเรื่อง การวิเคราะห์นิทานพม่าที่ปรากฏในแบบเรียนอ่านภาษาพม่า ระดับ 1-4
ผู้ศึกษาค้นคว้า SAN SAN WIN
ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิรัช นิยมธรรม
ประเภทสารนิพนธ์ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง สาขาวิชาภาษาไทย
มหาวิทยาลัยนเรศวร

บทคัดย่อ

จุดมุ่งหมายในการศึกษาครั้งนี้ เพื่อศึกษาองค์ประกอบ คำสอน และคุณธรรมที่ปรากฏในนิทานพม่า จากหนังสือแบบเรียนประถมศึกษา ระดับ 1-4 จำนวน 37 เรื่อง จากการศึกษาพบว่า นิทานพม่าในแบบเรียนมีความสอดคล้องกับเป้าหมายของการศึกษาในประเด็น ความพร้อมทางด้านจิตใจ ความประพฤติ และความรักชาติ โดยมีรูปแบบของนิทาน 4 ประเภท ได้แก่ นิทานสัตว์ นิทานครอบครัว นิทานชุมชน และนิทานชาติ

ในด้านคำสอนและคุณธรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตนั้น พบว่านิทานพม่าเน้นเนื้อหาที่มีคุณค่าต่อการดำเนินชีวิตโดยเน้นเป็นพิเศษในเรื่องความเมตตา ความมีเหตุผล และความสามัคคี อีกทั้งยังให้ความสำคัญในเรื่องความซื่อสัตย์ การรักษาวินัย ความรับผิดชอบ ความเสียสละ และความซื่อสัตย์ โดยให้ตระหนักในการช่วยเหลือเอื้อเฟื้อกัน มีความกล้าหาญ มีความพากเพียร ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง ว่างอนสอนง่าย วางตัวสุภาพเรียบร้อย และรักพวกพ้อง

Title An Analysis of Myanmar Tales in Myanmar Reading Textbook grade 1-4
Author SAN SAN WIN
Advisor Wirat Niyomtarn, M.A. (Linguistics)
Academic Paper Independent Study M.A. In Thai Language,
Naresuan University,2013
Keywords Tale, Myanmar, Morality

ABSTRACT

The purpose of this study is to explore moral principles in 37 tales from Myanmar Reading Textbook for grade 1-4. It was found that the tales conform to educational objective concerning mind, behavior and patriotism through 4 types of tales ; that is, animal tales, family tales, community tales and national tales.

On teaching and morality in way of life, it was found that kindness, reasonability, harmony are emphasized. Besides, endeavor, discipline, responsibility, sacrifice and honesty are also important, realizing that one should be helpful, brave, diligent, sufficient, obedient, polite and comradely.

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 : บทนำ	7
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของประเด็นศึกษาค้นคว้า	7
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า	8
1.3 ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	8
1.4 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	9
1.5 ประโยชน์ที่จะได้รับการศึกษาค้นคว้า	9
1.6 คำนียามศัพท์	9
บทที่ 2 : ข้อมูลพื้นฐาน เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
2.1 ระบบการศึกษาพม่า	10
2.2 รายวิชาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	11
2.3 ทบทวนวรรณกรรม	13
บทที่ 3 : การค้นคว้าข้อมูลเพื่อการศึกษาวิเคราะห์	15
3.1 นิทานพม่าจากแบบเรียน	16
3.2 การสำรวจทัศนคติของชาวพม่าต่อนิทานในแบบเรียน	37
3.2.1 นิทานในทัศนะของปราชญ์พม่า	37
3.2.2 นิทานในทัศนะของคนพม่าทั่วไป	38
บทที่ 4 : การวิเคราะห์นิทานในแบบเรียนอ่านภาษาพม่า	40
4.1 องค์ประกอบ	40
4.2 คำสอนและคุณธรรม	45
บทที่ 5 : สรุปการศึกษาค้นคว้า	48
5.1 เป้าหมายของนิทานพม่าในแบบเรียน	48
5.2 รูปแบบของนิทานพม่าในแบบเรียน	48
5.3 คุณค่าของนิทานพม่าในแบบเรียน	49
5.4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการวิจัย	49
บรรณานุกรม	50
ประวัติผู้วิจัย	52

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของประเด็นศึกษาค้นคว้า

สารานุกรมพม่า ได้กล่าวถึงนิทานพม่าไว้อย่างน่าสนใจว่า “ผู้ใหญ่มักจะเล่านิทานที่เคยได้ยินมาจาก ปู่ ย่า ตา ยาย แล้วเล่าให้ลูกหลาน อีกทอดหนึ่ง นิทานต่าง ๆ นั้นมักจะมีเรื่องราวเกี่ยวกับนางฟ้า เทวดา มนุษย์ ผี และสัตว์ บางเรื่อง เป็นเรื่องที่น่าตกใจ บางเรื่องเป็นเรื่องน่าประหลาดใจ บางเรื่องมีความ น่าชื่นใจ และบางเรื่องเป็นเรื่องน่าขบขัน นอกจากนี้ เราสามารถเรียนรู้ ขนบธรรมเนียม จินตนาการ ความ คิดเห็น ความเชื่อ และสิ่งแวดล้อมของคนสมัยก่อน” คำกล่าวดังกล่าวสะท้อนถึงความสำคัญของนิทานใน สถานะเรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาด้วยจินตนาการแบบพม่า และนิทานก็ป็นเรื่องราวสั้น ๆ ที่ผู้คนต่างได้แต่ง ขึ้นมาบอกเล่าต่อ ๆ กัน เทียบได้กับวรรณกรรมบอกเล่า ซึ่งไม่เพียงให้ความบันเทิง แต่ยังประกอบด้วยคำ สอนที่มีคุณค่า นิทานจึงเป็นจุดเริ่มต้นหรือเป็นต้นกำเนิดของนวนิยายสมัยใหม่ และคนชาติต่างๆต่างก็มี นิทานที่คุ้นเคย อย่างเรื่อง “กระต่ายกับเต่า” นับเป็นนิทานที่รู้จักกันเป็นอย่างดีเรื่องหนึ่ง และพม่าก็มีนิทา นเรื่องนี้ปรากฏอยู่ในแบบเรียนเช่นกัน

นิทานหมายถึงเรื่องเล่าที่เล่าสืบต่อกันมาจนเป็นมรดกทางวัฒนธรรม และเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิต โดยมีบรรพบุรุษเป็นผู้เล่านิทานให้ลูกหลานฟัง จุดมุ่งหมายก็เพื่อความบันเทิงใจ สั่งสอน และให้ความรู้ทาง สังคม จากการศึกษาเกี่ยวกับนิทานพื้นบ้านต่างพบว่านิทานมีบทบาทในสังคม มีส่วนร่วมช่วยให้สังคมได้ รับความเพลิดเพลิน ช่วยให้เวลาผ่านไปอย่างไม่น่าเบื่อหน่าย ช่วยกระชับความสัมพันธ์ ให้การศึกษา และเสริมจินตนาการ นอกจากนี้ นิทานยังอาจมีคุณค่าในการปลูกฝังจริยธรรมอีกด้วย

เสนาหา บุญยรักษ์(2528, หน้า 89) เห็นว่านิทานมีบทบาทที่สำคัญต่อการศึกษาของเด็ก ผู้ใหญ่จึงเล่า นิทานสำหรับเด็กขึ้น และจากการศึกษาของอัศวิน ถาวรศักดิ์ (2534, หน้า 3) เรื่อง วิเคราะห์คุณธรรมของ กษัตริย์ราชวงศ์พระร่วง จากนิทานและตำนานพื้นบ้าน จังหวัดสุโขทัย พบว่า นิทานจะเป็นที่รวบรวมความ คิดความเป็นอยู่และสภาพต่าง ๆ นิทานและตำนานพื้นบ้านจึงมีแง่มุมที่น่าสนใจโดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำ หน้าที่บันทึกและถ่ายทอดเรื่องราวในท้องถิ่นทั้งทางด้านวิถีชีวิต แม้โดยความเข้าใจของคนทั่วไป นิทานจะ เป็นเครื่องมือให้ความบันเทิงผ่อนคลายความตึงเครียด หรือเป็นการเล่าเพื่อฆ่าเวลาให้สนุกสนาน นอกจากนี้ กิ่งแก้ว อุตถากร (2514, หน้า 8) กล่าวว่า นิทานมีบทบาทสำคัญต่อการเสริมสร้างบุคลิกภาพ มีพลัง โน้มน้าวทัศนคติและพฤติกรรมของแต่ละบุคคลและสังคมได้พอควร การศึกษานิทานพื้นบ้านจะทำให้เรา ทราบถึงอารมณื ความคิดเห็น จินตนาการตลอดจนความเป็นอยู่ของประชากรเป็นอย่างดี นิทานจึงมี คุณค่าควรค่าแก่การศึกษา ดังคำกล่าวของ กุหลาบ มัสลิกะมาส (2518, คำนำ) ที่ว่า นิทานพื้นบ้านมี คุณสมบัติควรแก่การศึกษาให้ลึกซึ้งเพื่อความรู้ ความเข้าใจในสังคมมนุษย์ได้ดีขึ้น นิทานจึงถือเป็นมรดก แก่แก่ของมนุษยชาติ

ทุก ๆ ชาติ ทุก ๆ ภาษาต่างก็มีนิทานเป็นเครื่องบันเทิงใจ และเป็นเครื่องมือในการสั่งสอนเยาวชนรุ่น หลัง นิทานเหล่านั้นของประเทศต่าง ๆ บางเรื่องคล้ายกัน ดังกรณีของนิทานพม่ากับนิทานไทย ต่างมีความ เกี่ยวข้องกันอยู่ เพราะไทยกับพม่าเป็นประเทศเพื่อนบ้านที่มีความสัมพันธ์กันมาเป็นเวลานาน และ ลักษณะโครงสร้างทางสังคมของไทยและพม่าก็มีความคล้ายคลึงและเกี่ยวเนื่องกัน ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ

และสังคมมากกว่าประเทศเพื่อนบ้านอื่น ๆ ฉะนั้นทั้งสองประเทศจึงมีนิทาน หรือ นิทานพื้นบ้าน ที่น่าจะให้
แง่มุมและคุณค่าในด้านต่าง ๆ ไปในทำนองเดียวกัน

จากความสำคัญและความน่าสนใจของนิทานดังกล่าวข้างต้น จึงอาจกล่าวได้ว่านิทานมีส่วน
เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิต ความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียมประเพณี แม้กระทั่งการอยู่ร่วมกันในสังคม อย่าง
มีกฎ ข้อบังคับ ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ ในอดีตปรากฏให้เห็นได้จากนิทาน เรื่องเล่า นวนิยาย เรื่องสั้น ฯลฯ
โดยเฉพาะนิทานพื้นบ้านเป็นสิ่งที่บ่งบอกได้ เพราะนิทานพื้นบ้านเป็นเครื่องมือสั่งสอนและอบรมกลุ่ม
เกลาผู้คนในสังคม ดังคำกล่าวของพูนพงษ์ งามเกษม(2521, หน้า 64) ที่ว่า นิทานเป็นเครื่องมือประกอบ
ความเชื่อ และความเข้าใจในศาสนาและสังคมต่าง ๆ ดังนั้นนิทานจึงเป็นเครื่องสอนศีลธรรมให้แก่มนุษย์
สอนคตินิยม และแนวทางการดำเนินชีวิต

ลักษณะนิทานพม่า คล้ายนิทานไทยคือ มีการสอนศีลธรรม คตินิยม ในการดำเนินชีวิต และรัฐบาล
พม่าได้มีการนำนิทานมาสอนนักเรียนในแบบเรียน เพื่ออบรมกลุ่มเกลาให้นักเรียนเป็นคนดี มีคุณธรรม
และนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้ โดยนิทานของพม่ากับนิทานไทยต่างได้รับอิทธิพลมาจากประเทศเพื่อน
บ้าน หรือประเทศที่มีการติดต่อกันมาแต่โบราณ บางเรื่องได้มาจากชาดก บางเรื่องคิดแต่งขึ้นเอง ตาม
ความคิดเห็นที่เชื่อถือกันมาแต่ดั้งเดิม ฉะนั้นจะสังเกตเห็นได้ว่านิทานพม่าบางเรื่องเหมือนกับนิทานอิสป
บางเรื่องเหมือนกับนิทานไทย ส่วนใครจะเป็นต้นเรื่องนั้นไม่อาจพิสูจน์ได้ เพราะไทยกับพม่าต่างสัมพันธ์ใกล้ชิด
ชิดและติดต่อกันมาแต่โบราณ ดังมีหลักฐานในฝ่ายพม่าและฝ่ายไทยว่า คนไทยเคยไปอาศัยอยู่ในแผ่นดิน
พม่าเช่นในสมัยกรุงศรีอยุธยา จึงอาจจะมีการนำนิทานไทยไปเล่าสู่กันฟังในสังคมของพม่าบ้างก็อาจ
เป็นไปได้ และเมื่อนานเข้าพม่าก็เปลี่ยนนิทานไทยให้กลายเป็นนิทานของพม่า นั่นคือสมมุติฐานที่อาจเป็น
ไปได้ ตามอ้างจากวิทยานิพนธ์ของ Cun Xuetao (2553) เรื่องวรรณกรรมจากหมู่บ้านชินกง หมู่บ้านปาน
ปวยกุน และหมู่บ้านแยะเอชาน ตำบลชินกง อำเภอไตจี จังหวัดภาคเหนือ เขตย่างกุ้ง สหภาพพม่า
นอกจากนี้ นิทานพม่ายังได้ถูกนำมาเผยแพร่สู่เยาวชนในโรงเรียน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งช่วยให้
นักเรียนนำนิทานเหล่านั้นไปใช้ในชีวิตรประจำวันอย่างมีคุณค่าต่อไป

จากคุณค่าของนิทานดังกล่าวมา ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบ คำสอน และคุณธรรมที่
ปรากฏในนิทานพม่า จากหนังสือแบบเรียนระดับประถมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการของรัฐบาลพม่า

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า

- 1) แปลนิทานพม่าตามที่ปรากฏในแบบเรียนระดับประถมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ
ของพม่า ระดับ 1-4
- 2) จำแนกองค์ประกอบในนิทานและคำสอน เพื่อวิเคราะห์คุณธรรมที่ปรากฏในนิทานพม่าจากแบบ
เรียนพม่า

1.3 ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

- 1) คัดสรรนิทานพม่าจากแบบเรียนจำนวน 37 เรื่อง
- 2) อาศัยเกณฑ์ในการศึกษาค้นคว้าคุณธรรม 11 ประการ อันได้แก่ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์
ความมีเหตุผล ความกตัญญูกตเวทีก การรักษาระเบียบวินัย ความเสียสละ ความสามัคคี การประหยัด
ความยุติธรรม ความอดุทน และความเมตตา

1.4 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

- 1) รวบรวมข้อมูลจากเอกสารประเภทตำราเรียน
- 2) สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มถาม
- 3) วิเคราะห์จำแนกประเภท และสรุปผลการค้นคว้า

1.5 ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษาค้นคว้า

- 1) ทำให้รู้ว่ามีคุณธรรมใดบ้าง ที่ปรากฏในนิทานพม่าจากแบบเรียนประถมศึกษาของพม่า
- 2) ทำให้รู้ความสำคัญของคุณธรรมที่ปรากฏในนิทานพม่า และนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม
- 3) ทำให้เข้าใจและมองเห็นคุณค่าของนิทานพม่า
- 4) ทำให้นิทานพื้นบ้านพม่าเป็นที่รู้จักมากขึ้น

1.6 คำนิยามศัพท์

นิทาน หมายถึง เรื่องเล่าจากจินตนาการเพื่อสื่อพฤติกรรมของมนุษย์ โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างความสุข และช่วยผ่อนคลาย คำว่านิทานในภาษาอังกฤษนั้นมีหลากหลาย เช่น Fable (เรื่องสั้นที่ใช้สั่งสอนและมีสัตว์เป็นตัวละคร) Fairytale (เทพนิยายสำหรับเด็ก ประกอบด้วยนางฟ้าและเวทย์มนตร์) Legend (เรื่องประวัติศาสตร์ที่เป็นเรื่องจริง) Myth (เรื่องเกี่ยวกับเทพเทวดาที่เล่าสืบมาแต่อดีต) Sting (เรื่องเพื่อฝันหรือเรื่องราวในอดีต) และ tale (เรื่องที่ประพันธ์ด้วยเนื้อหาแปลกประหลาดตามจินตนาการ) เป็นต้น

คุณธรรม หมายถึง แนวปฏิบัติในสิ่งได้รับการยอมรับว่าดีงามในทางกาย วาจา ใจ เพื่อประโยชน์แก่ตนเอง ผู้อื่น และสังคม

บทที่ 2

ข้อมูลพื้นฐาน เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ระบบการศึกษาพม่า

พม่าประกาศคำขวัญของการศึกษา ไว้ว่า “สร้างประเทศให้เจริญและทันสมัยด้วยการศึกษา” โดยกระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่หลักในการกำกับดูแลการจัดการศึกษาของประเทศพม่า โดยมีวิสัยทัศน์ว่า “to create an education system that will generate a learning society capable of facing the challenges of the Knowledge Age” โดยมีเป้าหมายที่จะสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต และมีแผนการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพและคำนึงถึงความหลากหลาย นอกเหนือไปจากโอกาสในการเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา

โครงสร้างการบริหารของกระทรวงศึกษาธิการนั้น ประกอบด้วย 2 กรม ได้แก่ กรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกรมอุดมศึกษา ในส่วนของการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น จำแนกชั้นเรียนเป็น ระดับประถมศึกษาชั้นต้น (3 ชั้นเรียน) ระดับประถมศึกษาชั้นสูง (2 ชั้นเรียน) ระดับมัธยมศึกษาชั้นต้น (4 ชั้นเรียน) และระดับมัธยมศึกษาชั้นสูง (2 ชั้นเรียน) รวมเป็น 11 ชั้นเรียน โดยเริ่มตั้งแต่ชั้นอนุบาล แล้วจึงขึ้นเกรด 1 ไปจนถึงเกรด 10

ระบบการศึกษาของพม่ามีรากฐานมาจากระบบการศึกษาของประเทศอังกฤษ โรงเรียนส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนรัฐบาล แต่ในปัจจุบันมีชั้นเรียนภาษาอังกฤษเอกชนเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก ปัจจุบันรัฐบาลได้ขยายการสร้างโรงเรียนไปในเขตเมืองและหมู่บ้านต่าง ๆ โดยมีวิทยาลัยฝึกหัดครูและมหาวิทยาลัยการศึกษาช่วยในการพัฒนาคุณภาพของครู และยังได้เปิดโรงเรียนฝึกหัดครูในพื้นที่ต่างๆทั่วประเทศ ส่วนมหาวิทยาลัยการศึกษานั้นมี 2 แห่ง อยู่ที่เมืองย่างกุ้ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยการศึกษาเขตย่างกุ้ง และมหาวิทยาลัยการศึกษาเขตย่างกุ้ง และยังได้เปิดชั้นเรียนพิเศษสำหรับอบรมพัฒนาครูขึ้นอีก

ในปัจจุบัน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้พัฒนาเร็วมาก และเทคโนโลยีด้านข้อมูลและการสื่อสารก็เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การดำเนินงานในด้านต่าง ๆ รัฐบาลจึงได้เริ่มปรับระบบการศึกษา เพื่อให้คนรุ่นใหม่มีความรู้ในการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและก้าวทันข่าวสาร เพื่อสนองต่อการท้าทายทางการศึกษายุคปัจจุบัน

ในกิจกรรมด้านการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น มีการกำหนดกรอบงานไว้ 11 เรื่อง ได้แก่ 1) นโยบายการศึกษา และจุดมุ่งหมาย 2) รูปแบบระบบการศึกษา 3) การบริหารจัดการการศึกษา 4) โครงการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5) การปรับปรุงหลักสูตร 6) การศึกษาชั้นก่อนวัยเรียน 7) การพัฒนาเปลี่ยนแปลงความก้าวหน้าในโอกาสด้านการศึกษา 8) การใช้คอมพิวเตอร์ 9) การพัฒนาเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษาของครู 10) กิจกรรมการพัฒนาการศึกษาชายแดน 11) การจัดการกิจการเรียนรู้หนังสือ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ให้ชาวพม่าทุกคน มีความพร้อมทั้งร่างกายและจิตใจ มีการศึกษา มีสุขภาพดี และมีความประพฤติดี 2) วางรากฐานด้านการศึกษา เพื่อประโยชน์ของประเทศ 3) ให้ความสำคัญในการดำเนินงาน ที่ทำให้เกิดการเรียนการสอนเป็นระบบที่มีคุณภาพประกอบด้วยกำลังคน ที่ได้รับการพัฒนาอย่างยั่งยืน 4) ให้ความสำคัญต่อการรักษาศิลปวัฒนธรรม และ ทำให้เกิดการพัฒนาด้านวัฒนธรรม ศิลปะ และยกระดับงานวรรณกรรม

ส่วนแผนการศึกษาในระยะยาว 30 ปีนั้น รัฐบาลพม่าได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการพัฒนาการศึกษาภายในชาติไว้ ดังนี้ 1) สร้างระบบการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เทียบเคียงกับระดับการศึกษาของนานาชาติ 2) สร้างทรัพยากรมนุษย์ที่จะสร้างประเทศที่ทันสมัยและมีความสุข อันประกอบด้วยประชาชนที่มีความรู้ด้านการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานเป็นอย่างดี พร้อมด้วยความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีที่ทันสมัย 3) ให้มีผู้มีความรู้ความสามารถในการคิดวางแผนเกี่ยวกับเศรษฐกิจ และภาคประชาสังคมต่าง ๆ 4) ให้มีจิตใจแห่งสหภาพ จิตใจรักเผ่าพันธุ์เหนียวแน่นและรักษาประเพณีที่สืบทอดกันมา 5) ให้มีสุขภาพดี มีความประพฤติดีและมีความรู้มีปัญญารอบด้าน 6) ให้มีคนเก่งระดับโลกที่มีความสามารถในด้านการพัฒนาสังคมมนุษย์ และสามารถอยู่อย่างสันติในได้ในสังคม 7) ให้มีกลุ่มบุคคลที่เข้าใจและเห็นประโยชน์ของการศึกษาต่อเนื่อง และ นำมาใช้เพื่อการพัฒนาและยกระดับประเทศ 8) ให้มีโอกาสทางการศึกษาทั้งในเขตเมืองและชนบทที่เท่าเทียมกัน และสามารถเลือกศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสายอาชีพได้ และ 9) ให้เกิดหน่วยงานหลักในการสนับสนุนการพัฒนาโรงเรียนระดับขั้นพื้นฐานในแต่ละพื้นที่

2.2 รายวิชาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

รายวิชาที่เปิดสอนในระดับพื้นฐานมุ่งสร้างสรรค์สุขภาพและความประพฤติ และคำนึงถึงการนำไปสู่อาชีพที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ อีกทั้งให้ความสำคัญในวิชาความรู้ทางวิทยาศาสตร์ ที่จะนำไปพัฒนากิจการด้านอุตสาหกรรมหรือการผลิต และให้ความสำคัญในวิชาความรู้ทางศิลปศาสตร์ เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์และพัฒนาศิลปวัฒนธรรมและวรรณกรรมให้มั่นคง และเป็นฐานในการศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย ดังนั้นทุกชั้นเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้นจะต้องประกอบด้วยรายวิชาภาษาพม่า ดังนี้

เกรด	วิชาเนื้อหา
อนุบาล	ภาษาพม่า (Burmese) ภาษาอังกฤษ (English) คณิตศาสตร์ (Mathematics)
เกรด 1	ภาษาพม่า (Burmese) ภาษาอังกฤษ (English) คณิตศาสตร์ (Mathematics)
เกรด 2	ภาษาพม่า (Burmese) ภาษาอังกฤษ (English) คณิตศาสตร์ (Mathematics) วิทยาศาสตร์ (science)
เกรด 3	ภาษาพม่า (Burmese) ภาษาอังกฤษ (English) คณิตศาสตร์ (Mathematics) วิทยาศาสตร์ (science)

เกรด 4	ภาษาพม่า (Burmese) ภาษาอังกฤษ (English) คณิตศาสตร์ (Mathematics) วิทยาศาสตร์ (science) สังคมศาสตร์ (social sciences)
เกรด 5	ภาษาพม่า (Burmese) ภาษาอังกฤษ (English) คณิตศาสตร์ 1 (Mathematics1) คณิตศาสตร์ 2 (Mathematics2) วิทยาศาสตร์ (science) ภูมิศาสตร์ (geography) ประวัติศาสตร์ (history)
เกรด 6	ภาษาพม่า (Burmese) ภาษาอังกฤษ (English) คณิตศาสตร์ 1 (Mathematics1) คณิตศาสตร์ 2 (Mathematics2) วิทยาศาสตร์ (science) ภูมิศาสตร์ (geography) ประวัติศาสตร์ (history)
เกรด 7	ภาษาพม่า (Burmese) ภาษาอังกฤษ (English) คณิตศาสตร์ 1 (Mathematics1) คณิตศาสตร์ 2 (Mathematics2) วิทยาศาสตร์ (science) ภูมิศาสตร์ (geography) ประวัติศาสตร์ (history)
เกรด 8	ภาษาพม่า (Burmese) ภาษาอังกฤษ (English) คณิตศาสตร์ (Mathematics) วิทยาศาสตร์ (science) ภูมิศาสตร์ (geography) ประวัติศาสตร์ (history)

เกรด 9	ภาษาพม่า (Burmese) ภาษาอังกฤษ (English) คณิตศาสตร์ (Mathematics) ฟิสิกส์ (physics) เคมี (chemical) ชีววิทยา (biology)
เกรด 10	ภาษาพม่า (Burmese) ภาษาอังกฤษ (English) คณิตศาสตร์ (Mathematics) ฟิสิกส์ (physics) เคมี (chemical) ชีววิทยา (biology)

2.3 ทบทวนวรรณกรรม

ในการศึกษานิทานพม่า นั้น พบว่าเคยมีผู้ศึกษานิทานสองท่าน เป็นชาวเยอรมัน ชื่อ J.kagnen (ค.ศ. 1785 - 1863) และ Wilingreea (ค.ศ. 1876- 1859) และมีการจัดพิมพ์นิทานพม่าเป็นภาษาอังกฤษไว้ด้วย นอกจากนี้ มีหนังสือ Burmese Palace Tales โดย Harold Fielding Hall (1886) และ Burmese Tales and Sketches โดย H.Calthrop (1895) Buemese Wonder Tales โดย Donald A. Mackensie (1929) เป็นต้น ภายหลังจากที่มีการตีพิมพ์นิทานพม่าเป็นภาษาอังกฤษเขียนโดยชาวพม่าเอง อาทิ

Maung Htin Aung ได้รวบรวมนิทานพื้นบ้านของพม่าและตีพิมพ์ไว้หลายเล่ม ได้แก่ Burmese Folk-tales (1948) Thirty Burmese Tales (1952) Burmese Law Tales (1962) Burmese Monk Tales (1966) ผลงานชุดนี้ได้รับความนิยมค่อนข้างมาก และถูกนำมาอ้างอิงเสมอในทางวิชาการ

Khin Myo Chit ได้เรียบเรียง A Wonderland of Burmese Legends และมีการนำบางส่วนมาแปลเป็นภาษาไทย เรื่อง "ตำนาน และ นิทานท้องถิ่นพม่า" โดย ประภาศรี คำสอาด (2541) โดยพิจารณาเลือกเฉพาะเรื่องที่เอกสารฝ่ายไทยเคยกล่าวถึงมาบ้างแล้ว และเป็นเรื่องราวของสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับตำนานพม่า ได้แก่ ดินแดนแห่งพุทธเจดีย์ ร้างกึ่งประตูลูกความมหัศจรรย์ การเดินทางไปพะโค หมู่บ้านต้องปะโยง เขาไปปา และพระเจดีย์ไฉ่ตีโย ตำนานหรือนิทานที่กล่าวไว้ ได้แก่ เมละมุ จระเข้งาไมยิก นายวาณิชสองพี่น้อง สุเลนต นัตโยฮานี นัตแม่ควาย มินจีมินเล เบี้ยตตวีและเบี้ยตตะ เจ้าอโนรธา มะชเวอู ไปปานัต และไฉ่ตีโย ทั้งหมดเป็นตำนานท้องถิ่นที่ชาวพม่าต่างรู้จักเป็นอย่างดี

ส่วนงานวิจัยที่เป็นภาษาไทยนั้น มีวิทยานิพนธ์ เรื่อง "วรรณกรรมจากหมู่บ้านชินกง หมู่บ้านปานปว ยกุน และหมู่บ้านเยอชาน ตำบลชินกง อำเภอไค้จี จังหวัดภาคเหนือ เขตย่างกุ้ง สหภาพพม่า โดย Cun Xuetao (2553) นักวิชาการชาวจีน เป็นการศึกษาวรรณกรรมมุขปาฐะจำนวน 116 เรื่อง โดยใช้ทฤษฎีบริบทนิยม และสามารถจำแนกประเภทของนิทานพม่าเป็น 10 ประเภท ได้แก่ นิทานมหัศจรรย์ นิทานประจำถิ่น นิทานเรื่องผี เทวปกรณ นิทานเรื่องสัตว์ นิทานมุขตลก นิทานภาษิต นิทานอธิบายเหตุ ประวัติ

และนิทานชีวิต ซึ่งสะท้อนให้เห็นการมีอยู่เดิมของสถาบันทางสังคม อาทิ ครอบครัว ความเชื่อ ศาสนา เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง และการศึกษา

การอ่านนิทานพม่าก็จะช่วยให้เข้าใจระดับวัฒนธรรม จินตนาการ ความเชื่อ ขนบธรรมเนียมของชาวพม่า ตลอดจนอารมณ์ขันแบบพม่า นอกเหนือจากคำโบราณ สุภาษิต เรื่องเล่า นวนิยาย นอกจากนี้ยังพบว่านิทานพม่าหลายเรื่องสะท้อนให้เห็นประเพณีของชาวบ้าน สถานการณ์ในประวัติศาสตร์ ศาสนา ความเชื่อ และสติปัญญา

บทที่ 3 การค้นคว้าข้อมูลเพื่อการศึกษาวิเคราะห์

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนิทานพม่า นั้น ผู้วิจัยอาศัยการค้นคว้าเอกสารจากแบบเรียนอ่านภาษาพม่า ระดับชั้นที่ 1-4 หรือที่พม่าเรียกว่าเกรด 1-4 ซึ่งจัดเป็นชั้นประถมศึกษา แล้วดำเนินการแปลเป็นภาษาไทยแบบสรุปความ เพื่อสรุปเป็นคำสอนและองค์ประกอบของนิทาน นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้อาศัยการสุ่มตรวจสอบความคิดเห็นของคนพม่า ในประเด็นเกี่ยวกับนิทานพม่าในแบบเรียนที่ทุกคนเคยเรียนผ่านมา และสอบถามความเห็นต่อนิทานพม่าโดยทั่วไป ส่วนนิทานที่ปรากฏในแบบเรียนอ่านภาษาพม่า นั้น มีจำนวน 37 เรื่อง จำแนกตามชั้นเรียนได้ดังนี้

..... เกรด 1

1. มดกับต๊กแตน
2. สองสหาย
3. ชายชรา กับ ลูกชายสามคน

..... เกรด 2

4. กระท้ายกับเต่า
5. เทวดากับคนขับเกวียน
6. คนโลก
7. อีกาปลอมเป็นนกยูง
8. ร้านค้าหลังบ้าน
9. นกแก้วสองพี่น้อง
10. เจ้าชายสามองค์กับนายพราน

..... เกรด 3

11. อุปมารวงข้าว
12. เคารพคนแก่
13. จางสิตตา
14. หนูผู้รู้คุณ
15. ยุกวี่หม่อมแม่
16. บุเรงนอง
17. ขวานสามเล่ม
18. เต่าไม่ระวังปาก
19. มรดกทับทิม
20. กำไลกับเสื้อเฒ่า
21. กวางสำนึก
22. ฮายโหล่ง
23. ความตั้งใจ

24. มะปรางค์กับหอยน้อย
25. ไบสะเดาของพระฤๅษี
26. เห็นลูกชายเพียงคนเดียว
27. คิดร้ายผู้อื่นโดนตัว
28. นกช่างทองกับนกหัวขวาน
29. มหาบัณฑิต
30. ะหลอมึงตะยา
- ..... เกรต 4
31. กระต่ายตื่นตูม
32. สามสหาย
33. นกฮูกผู้มีปัญญา
34. สหายดี
35. พี่น้องสามสาว
36. ตนกับถีนตน
37. คนทิวิมานะ

3.1 นิทานพม่าจากแบบเรียน

นิทานพม่าตามที่ปรากฏในแบบเรียนระดับ 1-4 ที่ผู้วิจัยคัดเลือกมานั้น มีจำนวน 37 เรื่อง และได้แปลแบบสรุปใจความ พร้อมกับสรุปเป็นคำสอนหลัก และองค์ประกอบของนิทาน เฉพาะตัวละครและสิ่งของ(สรรพสิ่ง)ที่ปรากฏในนิทานแต่ละเรื่อง แบบเรียนดังกล่าว ได้แก่ แบบเรียนอ่านภาษาพม่า เกรต 1 แบบเรียนอ่านภาษาพม่า เกรต 2 แบบเรียนอ่านภาษาพม่า เกรต 3 และแบบเรียนอ่านภาษาพม่า เกรต 4 ดังนี้

1. มดกับตั๊กแตน (แบบเรียนอ่านภาษาพม่า เกรต 1)

เนื้อเรื่อง

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีสัตว์สองตัว เป็นมดตัวหนึ่ง และเป็นตั๊กแตนตัวหนึ่ง สัตว์สองตัวนั้นแตกต่างกัน มดเป็นสัตว์เดินคลานได้อย่างเดียว ส่วนตั๊กแตนเดินคลานได้และก็บินได้ด้วย วันหนึ่ง มดกำลังขนอาหารลงในรู ตั๊กแตนเห็นจึงถามมดว่า "เพื่อนไม่ต้องรีบสะสมอาหาร เรามาเล่นสนุกสนานดีกว่า" มดจึงตอบว่า "อาหารนี้ เราสะสมไว้สำหรับฤดูหนาว ตอนนี้เราจึงยังเล่นไม่ได้" ครั้นพอถึงฤดูหนาว มดจึงมีอาหารกิน แต่ว่าตั๊กแตนไม่มีอาหาร จึงสำนึกตัวแล้วไปขออาหารจากมด เหตุเพราะตนไม่ได้สะสมอาหารไว้ล่วงหน้า

คำสอน จงขยันเตรียมพร้อม ไม่มัวสนุกสนาน

องค์ประกอบ

ตัวละคร	-	มด ตั๊กแตน
สิ่งของ	-	อาหาร

2. สองสหาย (แบบเรียนอ่านภาษาพม่า เกรด 1)

เนื้อเรื่อง

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีสัตว์สองตัวคือหมาจิ้งจอกกับนาก สัตว์สองตัวเป็นเพื่อนกัน วันหนึ่ง ทั้งสองออกไปหาอาหารที่ริมน้ำ หลังจากที่ยังสองจับปลาได้ตัวหนึ่ง ก็พุ่มเถียงกัน เพราะต่างก็อยากกินเนื้อส่วนท้องของปลา ดังนั้น ทั้งสองจึงไปหากระต่ายผู้มีปัญญา ถามว่า "เนื้อส่วนท้องนี้ ใครควรจะได้กิน" กระต่ายจึงสอนว่า "เจ้าทั้งสองตัว ไม่ควรแตกแยกกัน ด้วยเหตุแค่นี้เนื้อส่วนท้องของปลาดังกล่าว" ว่าแล้ว กระต่ายก็แบ่งปลาดังกล่าวออกเป็นสองส่วน โดยผ่าจากหัวถึงหางแบ่งให้ ทั้งสองจึงชอบคุณกระต่าย แล้วก็จากมาอย่างมีความสุข

คำสอน จงรู้จักแบ่งปันให้เท่ากัน ไม่แก่งแย่งกัน

องค์ประกอบ

ตัวละคร - หมาจิ้งจอก นาก กระต่าย
สิ่งของ - เนื้อปลา

3. ชายชรา กับ ลูกชายสามคน (แบบเรียนอ่านภาษาพม่า เกรด 1)

เนื้อเรื่อง

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีชายชราคนหนึ่งอยู่ในป่า ชายชราที่มีลูกชายสามคน วันหนึ่งชายชราทดสอบปัญญาลูกชายทั้งสามคนนั้น โดยใช้ให้ลูกชายสามคนลองหักมัดฟืนหนึ่งฟ่อน พวกเขาต่างออกแรงเต็มที่แต่ก็หักไม่ได้ ดังนั้นชายชราจึงให้แก่มัดฟืนออก แล้วให้หักใหม่ที่ละท่อน ทุกคนจึงสามารถหักท่อนฟืนได้หมด ชายชราจึงสอนลูกทั้งสามว่า "ลูกๆ หักมัดฟืนทั้งมัดไม่ได้ แต่พอหักทีละท่อนก็หักได้นั้น พ่อต้องการสอนให้อยู่ด้วยกันอย่างกลมเกลียว" ลูกทั้งสามจึงเข้าใจเจตนาของพ่อ

คำสอน จงสามัคคีกลมเกลียว

องค์ประกอบ

ตัวละคร - ชายชรา ลูกชายสามคน
สิ่งของ - มัดฟืน

4. กระต่ายกับเต่า (แบบเรียนอ่านภาษาพม่า เกรด 2)

เนื้อเรื่อง

ในป่าแห่งหนึ่ง กระต่ายและเต่ามาเจอกัน กระต่ายก็เยาะเย้ยเต่าว่า "เจ้าเดินช้ามากเลย" เต่าจึงบอกกระต่ายว่า "ข้าสามารถวิ่งแข่งชันกับเจ้าได้และไม่กลัวด้วย" จากนั้นทั้งสองจึงตกลงว่าจะวิ่งแข่งกัน กระต่ายวิ่งเร็วมาก ในขณะที่เต่าคลานไปช้า ๆ ไม่หยุด แต่กระต่ายกลับหยุดนอนอยู่ในทุ่งหญ้า เพราะคิดว่าตรงนี้ใกล้หลักรชัยแล้ว จึงนอนรอเต่าตรงนั้น แต่เมื่อกระต่ายตื่น ก็วิ่งไปอย่างรวดเร็ว แต่ว่าเต่าได้ไปถึงหลักรชัยก่อนแล้ว กระต่ายจึงแพ้เต่า

คำสอน จงอย่าหมิ่นผู้ด้อยกว่า

องค์ประกอบ

ตัวละคร	-	กระต่าย เต่า
สิ่งของ	-	ทุ่งหญ้า หลักชัย

5. เทวดากับคนขับเกวียน (แบบเรียนอ่านภาษาพม่า เกรด 2)

เนื้อเรื่อง

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว เข้าวันหนึ่ง มีคนขับเกวียนคนหนึ่ง ขับเกวียนมาบนถนนที่มีบ่อโคลน ล้อเกวียนได้จมลงในบ่อโคลน วัลลาไม่ขึ้น เพราะหลุมโคลนหนืด คนขับเกวียนจึงคุกเข่า แล้วออกแรงดันเกวียนเพียงเบาๆ ปากก็ขอให้เทวดาช่วย “เทวดาขอจงช่วยข้าพเจ้าด้วย เกวียนของข้าจมลงในบ่อโคลน” แต่เทวดาจึงพูดว่า “นี่ เจ้าคนขี้เกียจ ทำไมไม่ออกแรง ถ้าเจ้าใช้ไหล่ดัน เกวียนก็จะพ้นจากหลุมโคลนนั้น” คนขับเกวียนจึงทำตามที่เทวดาบอก เกวียนของเขาจึงพ้นจากหลุมโคลนไปได้

คำสอน จงพึ่งกำลังตนเอง

องค์ประกอบ

ตัวละคร	-	คนขับเกวียน เทวดา วัล
สิ่งของ	-	เกวียน ล้อเกวียน บ่อโคลน

6. คนโลก (แบบเรียนอ่านภาษาพม่า เกรด 2)

เนื้อเรื่อง

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีชายคนหนึ่งอาศัยในป่า เขาเลี้ยงห่านตัวหนึ่ง ซึ่งเป็นห่านวิเศษ ห่านตัวนี้ออกไข่เป็นไข่ทองวันละฟองทุกวัน ดังนั้นเขาจึงร่ำรวยกว่าแต่ก่อน แต่ที่เขาอยากให้ห่านออกไข่วันละหลายฟอง จึงนอนคิด เขาคิดว่าในท้องของห่านต้องมีไข่ทองเป็นจำนวนมาก เขาจึงฆ่าห่านตัวนั้นเสีย พอเขาหาไข่ทองในท้องห่านกลับไม่พบเลย เขาจึงสำนึก แต่ห่านก็ตายเสียแล้ว

คำสอน จงอย่าโลภมาก

องค์ประกอบ

ตัวละคร	-	ชายคนหนึ่ง ห่านวิเศษ
สิ่งของ	-	ไข่ทองคำ

7. อีกาปลอมเป็นนกยูง (แบบเรียนอ่านภาษาพม่า เกรด 2)

เนื้อเรื่อง

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีอีกาตัวหนึ่งชอบอวด มันอาศัยอยู่ในป่าแห่งหนึ่ง อีกาอยากสวยเหมือนนกยูง ดังนั้นมันจึงไปหาปีกนกยูงมาติดบนตัว แล้วเดินเข้าไปในฝูงนกยูง เมื่อมันพบนกยูง ก็วางตัวเป็นนกยูง แต่เหล่านกยูงกลับว่า “เอ ที่จริงเจ้าก็เป็นอีกา ไม่ใช่ชนกยูงนี่” แล้วเหล่านกยูงก็รุมจิกตี อีกาเลยวิ่งหนี ทั้งชนกากับชนนกยูงก็หลุดร่วง อีกาเจ็บมากจึงวิ่งกลับไปยังฝูงกาพวกตน แต่เหล่าอีกาที่จับได้ เหตุที่ถูกรุมจิกตัวเอง หนีไปหลงใหลพวกอื่น ทั้งนกยูงและกาจึงต่างรังเกียจอีกาตัวนั้นที่ทำตัวเป็นนกยูง

คำสอน จงพอใจในชาติกำเนิดของตน

องค์ประกอบ

ตัวละคร	-	อิกา นกยูง
สิ่งของ	-	ขนนกยูง

8. ร้านค้าหลังบ้าน (แบบเรียนอ่านภาษาพม่า เกรด 2)

เนื้อเรื่อง

กาลครั้งหนึ่ง พ่อได้เรียกลูกสองคนมา แล้วก็สั่งสอนด้วยคำพูด 5 คำ ดังนี้ "ลูก ๆ ถ้าพ่อเสียชีวิต จงปลูกยูงในแต่ละหมู่บ้าน ปลูกร้านค้าหลังบ้าน กินของร้อยหัว วันหนึ่งกลับไสร่งสามหน และเรียนรู้จากคนสามหัว"

ลูกทั้งสองก็จำคำพูดของพ่อไว้ ครั้นพ่อเสียชีวิตไปแล้ว ลูกคนเล็กก็ปลูกยูงไปตามหมู่บ้าน ปลูกร้านค้าไว้หลังบ้าน แล้วซื้อหัวไก่ หัวแพะ มากินร้อยหัว พอเงินหมด เขาก็ยากจน

ส่วนลูกคนโต เขานึกถึงคำพูดของพ่อว่าประหลาด เขาก็เที่ยวตามหาเพื่อจะถามคนสามหัว แล้วเขาก็พบชายชราในหมู่บ้านแห่งหนึ่ง ชายชรา นั้นชรามาก เวลานั้นหัวของเขาจึงอยู่ระหว่างหัวเขาทั้งสองข้าง มองไกลๆก็เลยเห็นเป็นคนมีสามหัว

หลังจากนั้น ลูกคนโตถามชายชราในเรื่องที่เขาอยากรู้ ชายชรา ก็อธิบายให้ลูกคนโตฟังว่า "หลานเอ๋ย ต้องปลูกยูงในหมู่บ้าน หมายความว่า ผูกมิตรในทุกแห่งไว้พึ่งพา ปลูกร้านค้าไว้หลังบ้าน หมายความว่า ต้องปลูกสวนผักไว้หลังบ้าน ไม่ต้องซื้อของแพง กินของร้อยหัว หมายความว่า ต้องกินปลาเล็ก ๆ กุ้งเล็ก ๆ ราคาถูกและมีอาหารธาตุ ต้องกลับไสร่งสามหนทุกวัน หมายความว่า ให้กลับไสร่งสามครั้งในหนึ่งวัน จะช่วยให้ไสร่งเก่าซาลง ต้องเรียนรู้จากผู้มีสามหัว หมายความว่า ให้เรียนรู้จากผู้เฒ่าผู้แก่ให้ช่วยสร้างสติปัญญา ดังนั้น ลูกคนโตจึงเข้าใจคำสอนและทำตามคำพูดของชายชรา เขาก็ร่ำรวยในที่สุด

คำสอน จงเชื่อฟังคำสอนของผู้ใหญ่

องค์ประกอบ

ตัวละคร	-	พ่อ ลูกชายสองคน ชายชรา
สิ่งของ	-	หัวไก่ หัวแพะ ผัก ปลา กุ้ง ไสร่ง

9. นกแก้วสองพี่น้อง (แบบเรียนอ่านภาษาพม่า เกรด 2)

เนื้อเรื่อง

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีต้นจิวใหญ่เป็นที่อาศัยของนกแก้วพี่น้อง ทั้งสองตัวยังบินไม่ได้ดี เพราะปีกมันยังไม่แข็งแรง

วันหนึ่งมีลมพายุ นกแก้วพี่น้องสองตัวก็ปลิวไปกับลมพายุ ในขณะที่ทั้งสองตัวแยกกันไปแต่ละแห่งนั้น นกแก้วตัวหนึ่งตกไปในที่อยู่ของโจร นกแก้วอีกตัวหนึ่งตกไปในวัด ที่แห่งนี้มีฤษีหลายตนคอยดูแลและเลี้ยงอาหารนกตัวนี้

วันหนึ่ง ในขณะที่พระราชองค์หนึ่งพักผ่อนได้ร่มไม้ใกล้หมู่บ้านของโจร นกแก้วมองเห็นพระราชาก็ตะโกนว่า "ต้องฆ่าคนนั้น ต้องเอาเสื้อผ้าเครื่องประดับ" พระราชาก็คิดว่า "สถานที่นี้เป็นสถานที่ที่มีอันตราย ดังนั้นเราจึงไม่ควรพำนักที่นี่ แล้วพระราชาก็ออกจากที่แห่งนั้นไปทันที

เมื่อพระราชามาดังที่อยู่ของนกแก้วอีกตัวหนึ่ง นกแก้วที่อยู่ในที่พักของฤๅษี ก็ทูลพระราชาวา "เชิญเสด็จพะยะคะ พระองค์พักผ่อนที่นี่ได้นานได้ เสวยน้ำได้ เสวยผลไม้ต่าง ๆ ได้พะยะคะ"

พระราชาก็กล่าวว่านกที่เราเคยพบไม่เหมือนเจ้า เขาหยาบคาย และชื่นชมนกตัวนี้ว่าสุภาพ แล้วนกตัวนี้ก็เล่าให้พระราชารฟังว่า "นกตัวนั้นเป็นนกน้องของข้าพเจ้า เราสองตัวแยกกันเพราะลมพายุ นกตัวน้องของข้าพเจ้าหยาบกระด้าง เพราะเขาตกไปในที่อยู่ของโจร แต่ข้าพเจ้าอ่อนโยนเพราะตกมาในที่อยู่ของผู้ทรงศีล"

คำสอน จงใกล้ผู้ทรงศีล

องค์ประกอบ

ตัวละคร	-	นกแก้วสองตัว โจร ฤๅษี พระราชา
สิ่งของ	-	ตั่งจิว

10. เจ้าชายสามองค์กับนายพราน (แบบเรียนอ่านภาษาพม่า เกรด 2)

เนื้อเรื่อง

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีเจ้าชายสามองค์ ทั้งสามองค์ไปเล่นในป่าใหญ่ เมื่อมาถึงสถานที่แห่งหนึ่งก็พักผ่อน ในขณะนั้น นายพรานหนึ่งคนแบกเหยื่อตัวหนึ่งมายังเจ้าชาย เจ้าชายคนโตก็ร้องขอนายพรานว่า "เฮ้ย นายพรานจงให้ข้าวกุ้ง" ดังนั้น นายพรานจึงให้กระดูกแข็ง ๆ แก่เจ้าชายองค์นั้น เพราะนายพรานไม่ชอบคำพูดของเจ้าชายที่พูด "เฮ้ย" คำว่าเฮ้ยเป็นคำกระด้างและไม่เหมาะสม ดังนั้น นายพรานจึงจำคำพูดของเจ้าชายองค์โตไว้แล้วนายพรานก็ให้กระดูกแข็ง ๆ แก่เจ้าชาย

สักครู่หนึ่ง เจ้าชายองค์กลางร้องขอนายพรานว่า "พีนายพรานครับ ขอข้าวกุ้ง" เมื่อนายพรานได้ยินคำพูดที่ว่า "พีนาย" เป็นคำพูดที่หมายถึงรักใคร่อย่างพี่น้อง ดังนั้นนายพรานจึงให้เนื้อสัตว์แก่เจ้าชายคนกลาง

เช่นเดียวกันนั้นเจ้าชายองค์เล็ก ก็ร้องขอนายพรานว่า "พีนายพรานครับ ให้ข้าวกุ้ง" ขณะที่นายพรานบอกว่า "ข้าค้นหากุ้งมาให้เพื่อน ๆ" และข้าพบเพื่อนแล้ว นายพรานก็ให้เนื้อสัตว์ทั้งตัวแก่เจ้าชายองค์เล็ก เพราะชอบคนสุภาพเรียบร้อยและอ่อนหวาน

คำสอน จงมีวาจาสุภาพอ่อนหวาน

องค์ประกอบ

ตัวละคร	-	เจ้าชายสามองค์ นายพราน
สิ่งของ	-	เหยื่อ กระดูก

11. อุปมารวงข้าว (แบบเรียนอ่านภาษาพม่า เกรด 2)

เนื้อเรื่อง

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ชาวนาคนหนึ่งพาลูกไปทุ่งนา เมื่อพ่อกับลูกมาถึงทุ่งนา เขาก็แลดูแปลงนาข้าว ในขณะที่ลูกเห็นรวงข้าวโน้มลงกับรวงข้าวที่ตั้งตรง จึงถามพ่อว่า รวงข้าวที่ตั้งตรงได้มีอิทธิฤทธิ์ รวงข้าวที่โน้มลงกำลังไหวรวงข้าวที่ตั้งตรง ในเวลานั้นพ่อก็นอนรวงข้าวที่ตั้งตรงและรวงข้าวที่โน้มลงมา หลังจาก

นั่นพออธิบายว่า รวงข้าวที่น้อมลงนั้นมีเมล็ดที่สมบูรณ์ ส่วนรวงข้าวที่ตั้งตรงเป็นรวงข้าวที่มีแต่เมล็ดแต่ไม่สมบูรณ์

เพราะในโลกนี้ ผู้ไร้ปัญญาเป็นเหมือนรวงข้าวที่ตั้งตรงที่ชื่นชมตนเอง ผู้มีความรู้เป็นเหมือนรวงข้าวที่น้อมลง ที่ลดตนเองลง แล้วทำประโยชน์ให้แก่คนหมู่มาก ดังนั้นคนจึงต่างเคารพรักใคร่ เพราะฉะนั้นพ่อจึงสั่งสอนลูกให้เป็นอย่างรวงข้าวที่น้อมลง

คำสอน จงอย่าทะนงตน

องค์ประกอบ

ตัวละคร - ชาวนา ลูก

สิ่งของ - รวงข้าว

12. เคารพคนแก่ (แบบเรียนอ่านภาษาพม่า เกรด 2)

เนื้อเรื่อง

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ช้าง ลิง และนกคุ่ม สัตว์สามตัวอาศัยด้วยกันในต้นไม้ใหญ่ วันหนึ่งทั้งสามตัวปรึกษากันว่า “พวกเราไม่มีความเคารพซึ่งกันและกัน เพราะฉะนั้นจึงควรตกลงว่า ผู้มีอายุน้อยต้องเคารพผู้มีอายุมาก”

ในเวลานั้น พวกเขาจึงถามกันว่า “ต้นไม้ปลูกเมื่อไร” เพราะว่า พวกเขาอยากรู้ ใครอายุมากที่สุด ขณะนั้น ช้างบอกว่า “เพื่อนๆ ผมเคยเล่นที่ต้นไม้ใหญ่นี้ สมัยเด็ก ๆ ตั้งแต่กิ่งต้นไม้ยังแคระเตี้ย”

ลิงก็บอกว่า “เพื่อนๆ ต้นไม้ยังไม่ใหญ่ ในขณะที่ยังเด็ก ช้างนั่งเล่นทั้งบนพื้นดินและกัดกิ่งก้าน” เวลานั้น นกคุ่มก็บอกว่า “เพื่อนๆ ข้าสมัยเด็ก ๆ ต้นไม้ยังไม่ออก ผมกินผลไทรจากที่อื่น ๆ แล้วผมก็ถ่างอุจจาระลงตรงนี้ หลังจากนั้นต้นไม้นี้จึงได้ขึ้นมาตั้งแต่เวลานั้น” ฉะนั้น ช้างและลิงก็เห็นพ้องกันว่านกคุ่มมีอายุมากที่สุด

เวลานั้น ช้างและลิง ก็รับฟังคำสั่งสอนของนกคุ่ม หลังจากนั้นทั้งสามตัวก็อาศัยด้วยกันอย่างมีความสุข

คำสอน จงเคารพผู้มีอายุมากกว่า

องค์ประกอบ

ตัวละคร - ช้าง ลิง นกคุ่ม

สิ่งของ - ต้นไม้ใหญ่ กิ่งไม้ เมล็ดไม้

13. จางสิตตา (แบบเรียนอ่านภาษาพม่า เกรด 2)

เนื้อเรื่อง

ในยุคพุทธกาลสมัยพระเจ้าอโนรธา มีนักพรตผู้กล้าสี่คนได้แก่ จางสิตตา งะถ่วยยู งะโลงและแผ่ และญองอุพี ในบรรดาสี่คนนั้น จางสิตตาเป็นผู้มีชื่อเสียงที่สุด

ในสมัยเจ้าสอลู พระองค์ได้ช่วยเหลือให้รอดพ้นจากศัตรู แล้วจักให้เป็นกษัตริย์แต่ว่า จางสิตตาไม่รับเหตุที่พระองค์พยายามช่วยเจ้าสอลูให้รอดพ้นจากอันตรายของศัตรู ดังนั้น ราชบุรุษจึงจดจำเรื่องความชื่อสัตย์ของจางสิตตาไว้ในประวัติศาสตร์พม่าเพื่อรำลึกถึง

เมื่อจางสิตตาขึ้นเป็นกษัตริย์ พระองค์ได้สร้างสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อราชอาณาจักร และได้เคยประกาศว่าจะแจกจ่ายอาหารกรรกินแก่ประชาชนด้วยมือขวา และจะให้เสื้อผ้าแก่ประชาชนด้วยมือซ้าย

พระเจ้าจางสิตตา สร้างความเป็นปึกแผ่นให้แก่ราชอาณาจักร แล้วพระองค์ก็มอบบัลลังก์แก่พระนัดดาที่ออกลองสี่ตูผู้มีสายเลือดมอญปนพม่า ก็เพื่อความสามัคคี ระหว่างมอญและพม่า

พระองค์ทรงสร้างเจดีย์อนันดาไว้ในเมืองพุกาม ซึ่งเป็นเจดีย์ที่มีชื่อเสียงและผู้คนไปนมัสการได้จนถึงทุกวันนี้

คำสอน จงเป็นผู้นำดี ดูแลประชาชนโดยไม่เลือกเผ่าพันธุ์

องค์ประกอบ

ตัวละคร - พระเจ้าจางสิตตา ยอดนักรบอีกสามคน พระเจ้าสลู
สิ่งของ - อาหาร เสื้อผ้า เจดีย์อนันดา สายเลือดมอญพม่า

14. หนูผู้รักคุณ (แบบเรียนอ่านภาษาพม่า เกรด 2)

เนื้อเรื่อง

ในวันหนึ่ง สิงโตหนึ่งตัวนอนหลับอยู่ หนูตัวเล็กหนึ่งตัว วิ่งบนหน้าของสิงโต สิงโตจึงตกใจและตื่นขึ้น สิงโตโมโหและจะจับหนูนั่นฆ่า หนูขอโทษสิงโตว่าขอให้ไว้ชีวิต ดังนั้นสิงโตจึงปล่อยหนูนั่นไป

หนูน้อยว่าสักวันหนึ่งจะตอบแทนบุญคุณแก่สิงโต แล้วก็ออกไปจากที่นั่น สิงโตก็ยื่นคิดว่า “หนูตัวเล็กๆ จะตอบแทนบุญคุณข้าอย่างไร”

วันหนึ่ง สิงโตถูกจับอยู่ในแหทอดปลา หลุมพรางของนายพรานคนหนึ่ง สิงโตยิ่งทรมานทรมาย แหก็ยิ่งพันตัวเอง ไม่สามารถหลุดได้ แล้วตะโกนร้อง เวลานั้น หนูผู้คุณได้ยินเสียงสิงโต จึงมาในทันที แล้วหนูก็ใช้ฟันกัดแหทอดปลา ในที่สุดก็สามารถปล่อยสิงโตให้หลุดออกมาได้

แล้วหนูน้อยก็บอกสิงโตว่า “ทุกสัตว์มีความสามารถในแต่ละตัว ข้ารู้ว่าข้าตัวเล็ก แต่ว่าข้าก็สามารถช่วยได้ตามความสามารถของตนเอง” แล้วหนูก็กจากไปในป่า

คำสอน จงรู้จักบุญคุณของคนอื่น

องค์ประกอบ

ตัวละคร - หนู สิงโต
สิ่งของ - แหทอดปลา

15. ยุกวิหมองเม่า (แบบเรียนอ่านภาษาพม่า เกรด 2)

เนื้อเรื่อง

กาลครั้งหนึ่ง ณ ราชธานีอังวะ มีเด็กชายคนหนึ่งชื่อว่าหมองเม่า พ่อของเขาคืออำมาตย์ธัมมะปาละ หมองเม่าเรียนวรรณกรรมตั้งแต่อายุ 5 ขวบ เขาเล่นอยู่ในราชวังอังวะกับบรรดาเจ้าชายและเจ้าหญิง และยังสนใจแต่งกลอนตั้งแต่เล็ก

วันหนึ่งพ่ออำมาตย์ธัมมะปาละกับหมองเม่าได้ขึ้นเข้าเฝ้าในราชวัง ซึ่งมีพิธีเจาะหูของเจ้าหญิงสามองค์ของพระเจ้าพุทธยะมิงชอง เจ้าหญิงสามองค์ได้แก่ ซิงไมมิง ซิงละมยิต และมิงโบงทวด พระเจ้ามิงชองสั่งอำมาตย์ธัมมะปาละให้แต่งกลอนถวายเจ้าหญิงทั้งสามองค์ ในขณะนั้น หมองเม่าซึ่งมีอายุเพียง 12 ปี ก็

กราบทูลว่า “ข้าพเจ้าจะขอแต่งกลอนแทนบิดา” เมื่อได้ยินคำพูดของหม่อมเภา เหล่าอำมาตย์ต่าง
ประหลาดใจ หม่อมเภาแลดูเจ้าหญิงทั้งสาม แล้วเขียนชมเจ้าหญิงทั้งสามด้วยหัวใจ ว่างามดุจนางฟ้า

เมื่อได้ยินกลอนของหม่อมเภา กษัตริย์และอำมาตย์ต่างชื่นชม หม่อมเภาจึงเป็นกวีที่มีชื่อเสียง ภาย
หลังก็คือชิงมหาวิภูษาสาระ

คำสอน จงฉลาดเยี่ยงยุวกวีหม่อมเภา

องค์ประกอบ

ตัวละคร - อำมาตย์ ลูกอำมาตย์ เจ้าหญิงสามองค์ พระราชา
สิ่งของ - พิธีเจาะหู บทกลอน ราชวัง

16. บุเรงนอง (แบบเรียนอ่านภาษาพม่า เกรด 2)

เนื้อเรื่อง

บุเรงนองเป็นพระมหากษัตริย์องค์หนึ่งที่มีชื่อเสียงในสมัยตองอู บุเรงนองเป็นผู้ที่มีความกล้าหาญ
พระองค์สนับสนุนนักรบผู้กล้าที่มีความกล้าหาญ

วิธีคัดเลือกนักรบของบุเรงนองเป็นที่น่าสนใจ ทรงทดสอบโดยปักเข็มบนหว่างเล็บมือแล้วตีค้อนใส่
ถ้าคนไหนไม่ผองหลัง จะทรงคัดเลือกให้เป็นคนกล้า บุเรงนองเลือกผู้กล้าที่มีความกล้าหาญ แล้วเขาก็ก่อ
ตั้งกองทัพพม่าขึ้นมา กองทัพพม่าของบุเรงนองมีชื่อเสียงไปทั่วทวีปเอเชีย

ในสมัยของบุเรงนอง ดินแดนพม่าเป็นดินแดนที่มีความสามัคคีปรองดอง และมีนักรบที่มีความ
สามารถ

คำสอน จงชื่นชมนักรบผู้กล้าหาญเยี่ยงบุเรงนอง

องค์ประกอบ

ตัวละคร - พระเจ้าบุเรงนอง นักรบ
สิ่งของ - เข็ม ค้อน

17. ขวานสามเล่ม (แบบเรียนอ่านภาษาพม่า เกรด 3)

เนื้อเรื่อง

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีชายคนหนึ่งอาศัยอยู่ในป่าเล็กๆ ใกล้ภูเขา เขามีขวานหนึ่งเล่มสำหรับใช้
ตัดฟันในป่า เขาไปตัดฟันในป่าทุกวัน หลังจากนั้น ก็เอาฟันไปขายในเมืองเพื่อเลี้ยงชีพ

ในวันหนึ่ง ขณะที่เขายืนกำลังตัดฟัน บังเอิญขวานก็หล่นลงไปแม่น้ำ เขามีขวานเพียงด้ามเดียว
ดังนั้น เขาก็เสียใจและร้องไห้อยู่ ณ ชายน้ำ

ในเวลานั้น เทวดาเฝ้าแม่น้ำได้ยินเสียงร้องไห้ของเขา เทวดาจึงถามเขาว่า “ร้องให้ทำไม” ชายตัดฟัน
ตอบว่า “ขวานของข้าเจ้าหล่นหายไปแม่น้ำ จึงไม่มีขวานตัดฟันเลี้ยงชีพ”

เทวดาบอกเขาว่า “ข้าจะมอบขวานในแม่น้ำให้” พอบอกเสร็จ เทวดาก็ลงไปแม่น้ำ แล้วก็โยนขวาน
ทองด้ามหนึ่งจากแม่น้ำมาให้ และถามว่า “ใช่ขวานของเจ้าหรือเปล่า” เขาตอบไปว่า “ไม่ใช่เจ้าข้า ขวานนี้
ไม่ใช่ของข้าเจ้า”

แล้วเทวดาก็ลงไปหาอีกครั้งในแม่น้ำ และโยนขวานเงินมาให้อีกด้าม และถามว่า “อันนี้ของเจ้าหรือเปล่า” ชายตัดฟันตอบว่า “ไม่ใช่เจ้าข้า”

สุดท้าย เทวดาจึงเอามาขวานที่หายไปของชายตัดฟันมาให้ เขาดีใจมาก และบอกว่า “โอ อันนี้เป็นขวานของเจ้าแล้ว” แล้วเทวดาก็บอกว่า “เจ้าเป็นคนซื่อสัตย์สุจริต” ไม่โกหกและซื่อตรง ดังนั้นเทวดาจึงให้ขวานทั้งหมดแก่เขา

วันหนึ่ง เพื่อนคนหนึ่งของชายตัดฟันได้ยินเรื่องนี้ เขาจึงแกล้งทำขวานหล่นน้ำบ้าง เทวดาถามเขาว่า “ทำไมเจ้าร้องไห้” เขาตอบว่า “ขวานของข้าเจ้าหายไปแม่น้ำเหมือนเพื่อนของข้าเจ้า” เทวดาจึงช่วยลงไปหาในแม่น้ำ สักพักเทวดาก็โยนขวานทองหนึ่งด้ามมาให้ แล้วถามว่า “อันนี้ของเจ้าหรือเปล่า” เขาตอบกลับมาว่า “ใช่ อันนี้เป็นขวานของข้าเจ้า” ที่จริงเขาโกหกเทวดา แต่เทวดารู้ว่าเขาเป็นคนไม่ดี ไม่มีความซื่อตรง อันความซื่อตรงนั้นจึงเป็นแบบอย่างสำคัญสำหรับทุกคน

คำสอน จงซื่อตรงและไม่โกหกเพราะความโลภ

องค์ประกอบ

ตัวละคร	-	เทวดา ชายตัดฟัน เพื่อนของชายตัดฟัน
สิ่งของ	-	ขวานเหล็ก ขวานเงิน ขวานทอง

18. เต่าไม่ระวังปาก (แบบเรียนอ่านภาษาพม่า เกรด 3)

เนื้อเรื่อง

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีหงส์ผัวเมียคู่หนึ่งอาศัยในแอ่งน้ำแห่งหนึ่ง วันหนึ่งทั้งสองเห็นสหายเต่าอยู่ในแอ่งน้ำจวนแห้ง ทั้งสองจึงอยากช่วยเหลือ หงส์จึงบอกเต่าว่าเจ้าต้องคาบท่อนไม้ไว้ โดยไม่ต้องพูดอะไร เต่าคาบกลางท่อนไม้ ส่วนหงส์ของตัวก็คาบปลายท่อนไม้ช่วยขวาทเต่าบินไป

ในเวลานั้น พวกเด็กเลี้ยงวัวมองเห็นหงส์สองตัวกำลังนำเต่าไป จึงตะโกนว่าหงส์เอาเต่าอาหารของเราไปแล้ว เต่าก็ย้อนพูดว่า อย่างไรก็ตามเจ้าก็กินเนื้อข้าไม่ได้ เต่าอ้าปากจึงตกลงมาตายบนพื้นดิน เด็กเลี้ยงวัวจึงจับเอาเต่าไม่ระวังปากไปสบายๆ

คำสอน จงระวังปาก อาจพายุถึงตัว

องค์ประกอบ

ตัวละคร	-	หงส์สองผัวเมีย เต่า เด็กเลี้ยงวัว
สิ่งของ	-	ท่อนไม้

19. มรดกทับทิม (แบบเรียนอ่านภาษาพม่า เกรด 3)

เนื้อเรื่อง

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว สามีภรรยาชรามีลูกชายสามคน วันหนึ่งขณะที่ชายชรากำลังถางไร่ นา ก็ได้พบทับทิมเม็ดหนึ่ง แล้วนำมาเก็บรักษาไว้ที่บ้าน ไม่ให้ใครสักคนรู้เรื่องทับทิมที่พบ

เมื่อลูกชายสามคนถึงวัยหนุ่ม พวกเขาสามคนก็ตั้งบ้านเรือนและอาศัยแยกจากครอบครัวอยู่คนละบ้าน เมื่อสามีภรรยาชราอายุมากขึ้นก็พึ่งตนเอง และเลี้ยงชีพทำไร่ดอย ชายชราทำงานอย่างเหน็ดเหนื่อย แต่ก็ไม่ร้องขอความช่วยเหลือจากลูก ๆ แต่ถ้าลูกชายสามคนต้องการความช่วยเหลือ ชายชราจะไปช่วย

พ 8
P2
8
ท 644ก
2556

20 ส.ค. 2556
1 6345659

พวกเขา ครั้นชายชราที่มีอายุมาก จึงตัดสินใจที่จะให้มรดกซึ่งเป็นทับทิมที่เขาเก็บรักษาไว้แก่ลูกชายผู้
เหมาะสม ชายชราจึงเรียกลูกชายทั้งสามคนมา และถามว่า "ถ้ามีผู้ตอบได้จะให้ทับทิมเป็นมรดก" แรกสุดนักหอสมุด
ชายชรา ก็ถามลูกชายคนโตว่า

"ลูกเอ๋ย เจ้าเคยทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่นอย่างไรบ้างจนถึงปัจจุบันนี้" ลูกชายตอบว่า "ขณะที่ผมไป
เที่ยว ได้พบคนแปลกหน้าคนหนึ่ง ผู้ชายคนนั้นฝากห่อผ้าห่อหนึ่งไว้ แล้วเขาก็จากไป ผมกลับไปเอาของที่
ลืมไว้ในหมู่บ้าน เปิดผ้าห่อที่ฝากไว้ นั้น เห็นทรัพย์สินเงินทอง หากผมจะเอาทรัพย์สินเงินทองนั้นก็ได้อีก แต่
ผมกลับรอกจนเขากลับมา ฉะนั้น ผมจึงควรรับทับทิมอันนี้ เพราะผมมีความซื่อตรง"

เวลานั้น เมื่อชายชราถามลูกชายคนกลาง ลูกชายคนกลางตอบว่า "วันหนึ่ง ขณะที่ผมกลับมาจากไร่
แล้วอาบน้ำในคลอง ในเวลานั้น ไม้ไผ่ไม่ไกลจากที่ผมอยู่ มีเด็กคนหนึ่งอายุ 8 ปี กำลังอาบน้ำ เขาจมน้ำ
ในเวลานั้นที่นั้นมีผมเพียงคนเดียว ผมจึงว่ายน้ำไปช่วยเด็กคนนั้น ฉะนั้นผมจึงควรได้ทับทิมอันนี้"

ท้ายสุด ชายชราถามลูกชายคนเล็ก เขาตอบว่า "ผมมีศัตรูที่น่ารังเกียจคนหนึ่ง วันหนึ่งในที่แห่งหนึ่ง
ผมเห็นเขาคนนั้นกำลังนอนหลับสนิทบนปากเหว ผมสามารถคิดปองร้ายผู้ชายคนนั้นได้ แต่ว่าผมกลับไม่
ฉวยโอกาสนั้น ผมกลัวว่าผู้ชายคนนั้นจะตกลงไปในปากเหว ผมจึงช่วยปลุกเขาและให้ย้ายไปนอนที่อื่น
แม้ว่าเขาจะเป็นศัตรูของผม แต่ผมช่วยให้เขารอดพ้นจากความตาย ฉะนั้น ผมจึงควรได้ทับทิมของพ่อ"

ท้ายสุด ชายชราตัดสินใจให้ทับทิมที่เก็บไว้เป็นมรดกแก่ลูกชายคนเล็ก

คำสอน จงอย่าฉวยโอกาสคิดร้ายต่อผู้อื่น แม้ว่าจะเป็นศัตรูก็ตาม

องค์ประกอบ

ตัวละคร - พ่อแม่ชรา ลูกสามคน
สิ่งของ - ทับทิม

20. กำไลกับเสือเฒ่า (แบบเรียนอ่านภาษาพม่า เกรด 3)

เนื้อเรื่อง

กาลครั้งหนึ่ง เสือเฒ่าตัวหนึ่งคาบกำไลทองไปอาศัยอยู่ใกล้แอ่งน้ำ เมื่อเสือเฒ่ามองเห็นผู้ชายคน
หนึ่ง เสือเฒ่าพูดกับผู้ชายคนนั้นว่า "โอ้ เจ้าคนพเนจร จงเอากำไลทองนี้ไป" พอเห็นเสือเฒ่า ชายนั้นจึง
กล่าวกับเสือเฒ่าว่า "เอ๋ย เจ้าเสือเฒ่า เจ้าเคยฆ่าฟันกัดกินชีวิตของผู้อื่น ถ้าข้าสนิทสนมกันเจ้า จะมี
ประโยชน์อันใด"

ครั้นเสือเฒ่าได้ยินคำพูดของผู้พเนจรจึงว่า "เจ้าคนพเนจร ข้าเคยฆ่าฟันกินชีวิตของผู้อื่นก็จริงอยู่
ตอนนี้ลูกเมียของข้าตายหมดแล้ว งาเขียว เล็บเท้า และเล็บมือ ของข้าก็ไม่มี กำลังกายก็เหลือน้อย ข้ากิน
หญ้า และนิสัยดีแล้ว เพราะคำสั่งสอนของผู้ถือศีลบริสุทธิ์ผู้หนึ่ง ดังนั้น ข้าจึงอยากให้อำนาจมือแก่ผู้อื่น และ
เจ้าก็เป็นผู้ที่เหมาะสม เมื่อเจ้าอาบน้ำเสร็จ ก็จงเอากำไลมือของข้าไป"

ในที่สุด ชายพเนจรก็หลงเชื่อคำพูดของเสือเฒ่า แล้วก็ลงอาบน้ำในแอ่ง พลันจมน้ำโคลนและปืน
ขึ้นไม่ได้ เสือเฒ่าจึงจับชายพเนจรคนนั้นกินเสีย

คำสอน จงอย่าเชื่อคนง่าย ภัยอาจถึงตัว

องค์ประกอบ

ตัวละคร	-	เสือเด่า ชายพเนจร
สิ่งของ	-	กำไลทอง

21. กวางสำนึก (แบบเรียนอ่านภาษาพม่า เกรด 3)

เนื้อเรื่อง

ในป่าแห่งหนึ่ง มีกวางตัวหนึ่งเที่ยวหากินอย่างมีความสุข วันหนึ่ง กวางตัวนั้นไปดื่มน้ำในแอ่งน้ำ มันมองเห็นเงาตนเองในน้ำใส เห็นเขาเด่นชัดในเงาน้ำ กวางจึงชื่นชมเขาของตนว่า “เขาข้าสวยมาก ถ้าผู้อื่นเห็นเขาของข้า พวกเขาก็คงจะชอบเป็นแน่”

กวางดื่มน้ำเสร็จ ก็ปีนขึ้นบนเนินสูง เมื่อกวางถึงบนเนินสูง ก็ดูขาตัวเอง แล้วพูดว่า “ขาของข้าไม่สวย” กวางจึงตีเตียนขาของตัวเองแล้วก็เข้าไปในป่า ขณะนั้นนายพรานคนหนึ่งเห็นกวางแล้วตามไป เพื่อยิงด้วยธนู กวางก็กลัวแล้ววิ่งมุดไปในป่าที่มีกอพุ่มไม้จำนวนมาก เขาของกวางก็เกี่ยวกับไม้พุ่มและไม่อาจหนีไปได้ เวลานั้นกวางก็คิดว่าต้องถึงแก่ความตายก็เพราะเขาที่ตัวเองชื่นชม ผ่านมานั้น เราไม่เคยมีอันตรายจากเขาที่ตัวเองตีเตียน แต่ในเวลานี้ เราจะถึงแก่ความตายเนื่องจากเขา กวางได้สำนึกก็ต่อเมื่อต้องตายด้วยลูกศรของนายพราน

คำสอน จงอย่าหลงในความงามของตน เพราะความงามอาจนำภัยมาสู่ตนได้

องค์ประกอบ

ตัวละคร	-	กวาง นายพราน
สิ่งของ	-	ธนู แอ่งน้ำ เขากวาง ขากวาง

22. ฮายโหลง (แบบเรียนอ่านภาษาพม่า เกรด 3)

เนื้อเรื่อง

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว แม่กับลูกอาศัยอยู่ในหมู่บ้านไทใหญ่ ลูกเป็นคนแข็งแรงมาก คนจึงมักเรียกเป็นภาษาไทใหญ่ว่า “ฮายโหลง”

วันหนึ่ง หมี่ดำตัวใหญ่ลงมาจากทางเหนือ ในขณะที่ฮายโหลงนั่งอยู่ใต้ต้นไทรนั้น หมี่ใหญ่ถามฮายโหลงว่า “เจ้าคือฮายโหลงใช่ไหม” ฮายโหลงตอบว่า “ใช่ ข้าเอง” แล้วเรียกหมี่มานั่งใกล้ แล้วคุยกัน

หมี่ใหญ่พูดว่า “เค้าว้าเจ้ามีกำลังมากกว่าสัตว์ในป่านี้ เรามาปล้ำกันดูไหม” ฮายโหลงตอบรับ “ได้สิ แต่ที่นี่ไม่เหมาะ เราไปหาที่เหมาะๆกันเถิด” แล้วก็พากันไปกลางทุ่งหญ้าแห่งหนึ่ง ทั้งสองต่างต่อสู้กัน ผลัดกันได้เปรียบเสียเปรียบ สุดท้ายฮายโหลงก็ล้มหมี่ใหญ่ลงได้ จนลุกขึ้นไม่ไหว แล้วก็ชูหวานตะโกนว่า “แพ้แล้ว แพ้แล้ว” เป็นภาษาไทใหญ่ แล้วหมี่ใหญ่ก็ชื่นชมว่า “เจ้ามีพลังกว่าใครจริงๆ” และสัตว์ทั้งป่าที่ล้อมดูอยู่ต่างก็ชื่นชมฮายโหลง

พอตะวันใกล้ตก ฮายโหลงจึงเดินกลับบ้าน ครั้นแม่เห็นฮายโหลงกลับมาจึงถาม “ลูกวันนี้เอยจึงกลับมาดีกว่าทุกวัน เจ้าหลงป่ามาหรือเปล่า แม่กังวลอยู่” แล้วก็กดข้าวมาให้กิน แล้วฮายโหลงก็เล่าถึงเรื่องที่ได้ปล้ำชนะหมี่ แม่จึงว่า “เจ้าแข็งแรงก็จริง แต่ควรใช้พลังกำลังในทางที่ควร ฮายโหลงเชื่อฟังแม่ นับแต่นั้นก็ใช้เรี่ยวแรงของตนเพื่อช่วยคนหมู่บ้านของตน

คำสอน จงใช้ความสามารถให้ถูกทาง และเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น

องค์ประกอบ

- ตัวละคร - แม่ ลูกจอมพลัง หมิดำตัวใหญ่ สัตว์ป่า
สิ่งของ - ขวาน

23. ความตั้งใจ (แบบเรียนอ่านภาษาพม่า เกรด 3)

เนื้อเรื่อง

ชายชราคนหนึ่งพรวนหน้าดินและปลูกต้นมะม่วงเล็ก ๆ ไว้ในบริเวณรั้วของเขา เมื่ออุปราชประพาสป่ามาถึงบริเวณริมรั้ว ชายชราจึงดีใจและต้อนรับอุปราช จากนั้น ชายชราจึงเลี้ยงมะม่วงหวานแก่อุปราช ท่านชอบจึงกินมาก ท่านบอกชายชราว่า “มะม่วงนี้อร่อยมาก ขอถามหน่อยว่า ตอนที่เข้ามา เห็นตาปลูกต้นไม้ต้นหนึ่ง มันต้นอะไรหรือ” ชายชราตอบอุปราชว่า “ข้าพระเจ้าปลูกต้นมะม่วงอ่อน”

อุปราชถามว่า “คุณตา อายุเท่าไรแล้ว”

ชายชราว่า “อายุ 80 ปีแล้ว”

อุปราชว่า “ไม่คิดหรือว่าอายุจะยืนยาวไปอีกเท่าไร ตอนนี้ ตาปลูกต้นมะม่วง ตาหวังว่าจะกินมะม่วงนั้นในอนาคต ที่ทำไปนั้นเหมาะแล้วหรือ ในเมื่อตนไม่ได้ประโยชน์จากมัน”

ชายชราจึงว่า “ที่ท่านสามารถกินมะม่วงนี้ได้ ก็ปลูกมาแต่สมัยบรรพชนคนรุ่นก่อน ที่ปลูกในเวลานี้ก็เพื่อคนรุ่นหลังในอนาคต” อุปราชจึงสนใจคำพูดของชายชรา แล้วกล่าวแก่ชายชราว่า “คำพูดของคุณตา มีคุณค่าและควรจะบันทึกไว้ ฉะนั้น ข้าก็จะทำงานเพื่อประโยชน์ของคนรุ่นหลัง” จากนั้น อุปราชก็มอบแหวนทับทิมแก่ชายชรา แล้วก็ออกประพาสต่อไป ชายชราจึงดีใจที่พอปลูกต้นไม้ราวก็ออกผลเป็นทับทิมในทันใด

คำสอน จงทำสิ่งที่เป็นประโยชน์ให้ถึงคนรุ่นหลัง

องค์ประกอบ

- ตัวละคร - ชายชรา อุปราช
สิ่งของ - ต้นมะม่วง ผลมะม่วง แหวนทับทิม

24. มะป๋วยกับหอยน้อย (แบบเรียนอ่านภาษาพม่า เกรด 3)

เนื้อเรื่อง

กาลครั้งหนึ่ง ณ หมู่บ้านตะนี้ มีเด็กสาวคนหนึ่ง ชื่อว่ามะป๋วย เธอเรียนประถม 3 ในโรงเรียนของรัฐ เธออยากไปเรียนทุกวัน แต่กลับขี้เกียจอ่านหนังสือ จึงเรียนแย่ที่สุดในห้องเรียน ครูก็ตักเตือนอยู่เสมอ

วันหนึ่งครูให้การบ้านมาเป็นกลอนบทหนึ่ง ครูสั่งนักเรียนทุกคนว่าต้องท่องปากเปล่า ถ้าสามารถท่องได้ ครูจะให้รางวัลสมุดหนึ่งเล่ม และดินสอ 6 แท่ง

ดังนั้นนักเรียนทุกคนจึงต่างตั้งใจแน่วแน่ ที่จะได้รับรางวัลจากครู จึงต่างพยายามอ่านหนังสือ ฝ่ายมะป๋วยก็พยายามเช่น เพราะอยากได้รางวัลนั้น จึงตั้งใจจะท่องบทกลอนให้ได้

ในตอนเย็น มะป๋วยกลับถึงบ้าน ก็อาบน้ำและกินข้าวทันที แล้วก็ท่องจำหนังสืออุยิมรั้ว เธอท่องหลายรอบ แต่ก็ยังไม่สามารถท่องปากเปล่าได้ ในที่สุดก็ท้อใจ ในเวลานั้นเธอก็เหม่อมองไปยังรั้ว เห็นหอย

ตัวน้อยกำลังไต่ขึ้นไปหิ้ง หอยตัวน้อยไต่ไปช้า ๆ มะป๋วยไม่คิดว่ามันจะสามารถไต่ไปถึงบนหิ้งได้ แต่ในที่สุด หอยตัวน้อยก็ไต่ถึงบนขอบหิ้ง มะป๋วยเห็นเป็นแบบอย่างจึงพยายามค่อยๆ ท่องกลอน และเชื่อว่าต้องได้ในที่สุด แล้วก็ท่องไปจนค่อยไต่ขึ้นมาแล้วจึงนอน พอตื่นเช้าก็ท่องอีกจนได้ทั้งหมด แล้วก็ไปโรงเรียน ครูสอบแต่ละคนในห้องเรียน ทุกคนสามารถตอบได้บ้าง สั้นบ้าง แต่ครูก็ช่วยแก้ไขให้ทุกคน เมื่อถึงตามะป๋วย ทุกคนต่างหัวเราะ เพราะไม่เชื่อว่ามะป๋วยจะสามารถท่องได้ทั้งหมด ครูเองก็ประหลาดใจ แล้วนักเรียนทุกคนก็ปรบมือชื่นชมเธอ

ครูถามนักเรียนทุกคนว่า “วันนี้ ใครเก่งที่สุดในห้องเรียน” นักเรียนทุกคนตอบครูว่า “มะป๋วยเก่งที่สุด”

แล้วครูก็อยากรู้วิธีท่องหนังสือของมะป๋วย เธอจึงเล่าว่าเธอแบบอย่างจากหอยตัวน้อย ดังนั้น มะป๋วยจึงได้รับรางวัลจากครู เพราะเธอเป็นคนเก่งที่สุดในชั้น

คำสอน จงพยายาม จะนำไปสู่ความสำเร็จ

องค์ประกอบ

ตัวละคร - มะป๋วย หอยตัวน้อย ครู นักเรียน
สิ่งของ - สมุด ดินสอ

25. ไบสะเดาของพระฤๅษี (แบบเรียนอ่านภาษาพม่า เกรด 3)

เนื้อเรื่อง

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว พระเจ้าพาราณสีมีราชกุมารที่หยาบคาย พระบิดารพระมารดาและพระญาติต่างไม่อาจสั่งสอนกุมารได้

วันหนึ่ง พระเจ้าพาราณสีจึงพาราชกุมารไปยังราชอุทยาน ซึ่งเป็นที่พำนักของพระฤๅษีผู้เป็นที่นับถือของพระราชบิดา พระฤๅษีมีความรู้ ยึดมั่นในศีล พระราชาจึงหวังว่าพระฤๅษีจะสามารถสั่งสอนราชกุมารให้เป็นคนดีขึ้นได้ พระราชาได้ฝากฝังไว้กับพระฤๅษี แล้วกลับวังไป

ในตอนเช้า พระฤๅษีพาราชกุมารไปในราชอุทยาน ทั้งสองท่องเทียวอยู่ในราชอุทยาน เมื่อมาถึงที่แห่งหนึ่ง พระฤๅษีมองเห็นต้นสะเดาเล็ก พระฤๅษีก็กล่าวแก่ราชกุมารว่า

“ชิมใบสะเดานี้ดูซิ” ราชกุมารก็เด็ดใบสะเดาชิมแล้วคายทันที พระฤๅษีจึงถามราชกุมารว่า “ทำไมจึงคายเสียเล่า” ราชกุมารกราบเรียนพระฤๅษีว่า “ขมมาก แค่นี้เพิ่งแตก นี่ถ้าแก่จะไม่ขมมากขึ้นหรือ ใบมันราวกับมีพิษ” แล้วก็ถอนต้นสะเดามาขยี้

พระฤๅษีจึงสั่งสอนราชกุมารว่า “ตอนนี้ต้นไม้ไม่มีรสชาติขม ถ้าเมื่อโตขึ้น ก็จะมีรสชาติขมขึ้น” เพราะฉะนั้น ถ้าหยาบคายตั้งแต่เด็ก ราษฎรก็จะไม่ชอบและจะขับไล่ ดังนั้นจึงต้องอดทนต่อทุกสิ่ง ต้องรักผู้อื่น และต้องมีความเมตตาสงสาร”

ตั้งแต่นั้นมา ราชกุมารจึงอดทนให้ความรักต่อทุกคน มีความเมตตาสงสารราษฎร เมื่อราชบิดาสวรรคต ราชกุมารก็ขึ้นเป็นกษัตริย์ ปกครองประชาชนเหมือนลูกในอุ้มอก

คำสอน จงเป็นคนดีแต่ยังเล็ก

องค์ประกอบ

ตัวละคร	-	พระราชา ราชกุมาร พระฤๅษี
สิ่งของ	-	ใบสะเดา

26. เห็นลูกชายเพียงคนเดียว (แบบเรียนอ่านภาษาพม่า เกรด 3)

เนื้อเรื่อง

กาลครั้งหนึ่ง ณ วัดหัวหมู่บ้าน มีผู้หญิงสามคนกำลังตักน้ำจากบ่อน้ำ และมีชายชราคนหนึ่งนั่งพักผ่อนบนก้อนหินใหญ่ก้อนหนึ่ง อยู่ไม่ใกล้ไม่ไกล

แม่คนหนึ่งพูดว่า "ลูกชายของฉันเป็นคนวิ่งเร็วมาก ไม่มีใครสักคนวิ่งชนะเขาได้"

คนแม่อีกคนหนึ่งไม่ยอมอ่อนข้อให้ จึงพูดอวดบ้างว่า "ลูกชายของฉันเป็นคนเสียงดีมาก และอยากให้เราฟังได้ยินเสียงร้องเพลงของลูกข้า"

คุณแม่อีกคนกลับไม่พูดอะไร

เมื่อแม่สามคนตักน้ำเสร็จแล้ว พวกเขาก็เทินโอ่งน้ำบนศีรษะแล้วหิ้วถังน้ำกลับบ้าน ชายชราก็ตามมาห่าง ๆ แล้วแม่สามคนนั้นก็วางโอ่งน้ำและถังน้ำลง เพื่อพักผ่อน

ในเวลานั้น ลูกชายสามคนออกมาจากหมู่บ้าน มาอยู่ที่แม่สามคนนั่งอยู่ เมื่อมาใกล้ ๆ ลูกชายของแม่คนแรกกำลังวิ่งตัววิ่งล้ออยู่ ส่วนลูกชายของแม่คนที่สองก็เดินร้องเพลงมาช้า ๆ

แต่ลูกชายของแม่คนที่สาม พอลวิ่งมาถึงแม่ เขาก็ช่วยแบกโอ่งน้ำและถังน้ำไปยังหมู่บ้าน

ในเวลานั้น แม่คนแรกและคนที่สองจึงถามชายชราว่า "ไม่เห็นลูกชายของเราหรือ" ชายชราตอบว่า "ไหนล่ะลูกชายของเจ้า ข้ามองเห็นเป็นลูกชายได้คนเดียวเท่านั้น" แล้วชายชราก็พูดว่า "ลูกที่ช่วยเหลือพ่อแม่เท่านั้นที่จัดว่าเป็นลูกที่ดี"

คำสอน จึงเป็นลูกที่ดีด้วยการช่วยเหลือพ่อแม่

องค์ประกอบ

ตัวละคร	-	ชายชรา แม่สามคน ลูกชายสามคน
สิ่งของ	-	โอ่งน้ำ ถังน้ำ

27. คิดร้ายผู้อื่นโดนตัว (แบบเรียนอ่านภาษาพม่า เกรด 3)

เนื้อเรื่อง

กาลครั้งหนึ่ง หมาจิ้งจอกตัวหนึ่งมีใจคิดคด เขาบอกกวางว่า "เพื่อนกวาง ข้าเคยเห็นป่าแห่งหนึ่ง ที่นั้นมีข้าวบาร์เลย์มากมาย" หมาจิ้งจอกพูดว่าข้าจะบอกทางให้ แล้วหมาจิ้งจอกก็พากวางเข้าไปในป่านั้น กวางตัวนี้ก็มากินข้าวบาร์เลย์ในป่าที่หมาจิ้งจอกบอกทางให้ทุกวัน

คนเฝ้านาถึงวางบ่วงดักไว้ในที่นั้น แล้วกวางก็ติดบ่วง เมื่อหมาจิ้งจอกเห็นกวางติดอยู่ในบ่วง หมาจิ้งจอกคิดว่ามันชนะแล้ว กวางจึงขอทำหมาจิ้งจอกว่า "สหาย เจ้าช่วยตัดบ่วงนี้หน่อย" แต่หมาจิ้งจอกกลับตอบว่า "สหาย ข้าจะตัดบ่วงได้อย่างไร" และก็ข่มขู่ที่พุ่มไม้ใกล้ ๆ เฝ้าดูกวาง คิดว่ากินกวางตอนนี้น่าจะไม่เหมาะ เค้าจะหาว่าฆ่าเพื่อนกิน ปล่อยให้ตายไปเองแล้วค่อยกินจะดีกว่า

ในเวลานั้น คนเฝ้านาเห็นกวางติดในบ่วง เขาจึงเข้าไปดูใกล้ๆ ด้วยความดีใจ กวางตัวนี้ก็กลั่นลมหายใจ คนเฝ้านาจึงคิดว่ากวางคงตายแล้วตั้งแต่เมื่อคืน ท้องจึงบวม เขาจึงแก้บ่วงแล้วไปหาเถาวัลย์ เวลานั้นอีกาตัวหนึ่งมาตอมบนตัวของกวางแล้วร้องตะโกน กวางก็เลยลุกขึ้นวิ่งไปทันที เมื่อคนเฝ้านาเห็นกวางวิ่งไป เขาก็ขว้างมีดไปที่กวางตัวนั้น กวางหลุดรอดไปไม่โดนมีด แต่ว่ามีดนั้นก็กลับโดนหมาจิ้งจอก แล้วหมาจิ้งจอกตัวนั้นก็ตายในที่สุด

คำสอน จงอย่าคิดร้ายต่อผู้อื่น กรรมอาจสนอง

องค์ประกอบ

ตัวละคร - กวาง หมาจิ้งจอก คนเฝ้านา อีกา
สิ่งของ - บ่วงดัก

28. นกช่างทองกับนกหัวขวาน (แบบเรียนอ่านภาษาพม่า เกรด 3)

เนื้อเรื่อง

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีไทรใหญ่ต้นหนึ่ง ผลไทรตกและหวาน วันหนึ่งหมู่นกพบต้นไทรนั้น แล้วก็จัดพิธีมะโนเล่นสนุกกันได้ต้นไทร

เมื่อเสร็จพิธี ถึงเวลาต้องแจกของขวัญแก่กันทุกตัว ซึ่งเป็นหน้าที่ของนกช่างทองสีเขียวก่อน แล้วนกตัวอื่นก็ร่วมช่วยกันแจก

ในพิธีนั้น มีนกจำนวนมาก นกคอยแจกก็เหนื่อย ส่วนนกรอกก็หน่าย นกบางตัวต้องบินต่อไปไกลจึงไม่อยากทนรอ ในเวลานั้น นกแจกก็ไปมอบของขวัญแก่กันหนึ่งปีโยชะ ซึ่งนั่งรอหน้าประตูบึ้ง พวกเขาเลือกของให้ก็ใช้เวลานาน มันจึงยิ่งบึ้งตึง นกช่างทองก็ตะโกนบอกนกแจก “โยนานจัง จะให้เท่าไรก็เท่าตัวให้ไป” นกหนึ่งปีโยชะตัวเล็กคิดว่าตากระทบตน จึงไม่พอใจ วิ่งเข้าไปจิกหัว จนนกช่างทองล้มไปโดนอกนกหัวขวาน

ในเวลานั้นเหล่านกอาวูโสก็เข้ามาห้ามไม่ให้ทะเลาะกัน แล้วเตือนนกหัวขวานว่าทำงานต้องใจเย็น แล้วก็สั่งสอนหนึ่งปีโยชะตัวเล็กไม่เคารพคนอื่น ค่าของนกไม่ได้อยู่ที่ตัวใหญ่หรือตัวเล็ก แต่ขึ้นอยู่กับจิตใจ นกหนึ่งปีโยชะจึงยอมรับ แล้วจุดเลือดบนหัวนกช่างทอง กับจุดเลือดบนอกนกหัวขวาน ให้ปล่อยไว้เช่นนั้น จะได้สื่อถึงความผิดตนที่ไม่ระงับโกรธ ใครเห็นจะได้นึกถึง ดังนั้นหัวของนกช่างทองจึงมีสีแดง และอกของนกหัวขวานจึงมีสีแดง

คำสอน จงเห็นคุณค่าคนที่ดี ไม่ใช่กาย

องค์ประกอบ

ตัวละคร - นกช่างทอง นกหัวขวาน นกหนึ่งปีโยชะ นกชรา
สิ่งของ - ไทรใหญ่ ผลไทรใหญ่ ของขวัญ

29. มหาบัณฑิต (แบบเรียนอ่านภาษาพม่า เกรด 3)

เนื้อเรื่อง

ในประวัติศาสตร์พม่า มีคนกล้าหาญเกิดขึ้นมากมาย ในจำนวนนี้ มหาบัณฑิตเป็นผู้หนึ่ง ชาวพม่าต่างยกย่อง รูปของมหาบัณฑิตเป็นทหารกล้าถือซูดาบบนหลังม้า และอีกรูปยืนถือดอกองอาจต่อหน้าเหล่า นายพลอังกฤษ มหาบัณฑิตเป็นชาวเมืองสะกาย เข้ารับใช้อุปราชา ราชบุตรของพระเจ้าโบดอ เริ่มชีวิตนักรบ

มาตั้งและระดับล่างจนเป็นถึงนายทัพ ในสมัยพระเจ้าบะจีดอ ได้คุมทัพไปยังมณีปุระ แล้วตีทัพมณีปุระซึ่ง
โอบดอยไว้สองฟากจนแตก นับแต่นั้นนามของมหาบันดูละก็เป็นที่รู้จัก

หลังจากศึกมณีปุระ ก็เตรียมทัพไปยังอัสสัม แล้วก็รบอย่างกล้าหาญจนได้ชัยชนะกลับมา ต่อมากอง
ทัพอังกฤษก็มายึดเกาะซึ่งมะฉะญู ปากแม่น้ำนันท รัฐยะไข่ พระเจ้าบะจีดอจึงมอบหมายให้มหาบันดูละยกทัพ
ไปยังยะไข่ แล้วก็สามารถตีกองทัพอังกฤษที่ปางหว่าได้ จนทัพอังกฤษต้องถอยไป จนสร้างความหวั่นหวาด
ไปถึงกาลกัตตา เมืองในอาณานิคมของอังกฤษ ณ ประเทศอินเดีย

ในขณะที่มหาบันดูละรบอยู่ที่ยะไখনั้น กองทัพอังกฤษได้เข้ายึดอย่างกึ่ง แล้วตั้งทัพ ณ บนเนินเจ
ดีย์ชเวดากอง มหาบันดูละจึงนำทัพข้ามเทือกเขายะไข่ ซึ่งมีดอยแน่นอนหนา มาถึงย่างกุ้งได้อย่างรวดเร็ว จน
สร้างความประหลาดใจแก่ศัตรู แล้วก็ปิดล้อมกองทัพอังกฤษที่ยึดเนินพระเจดีย์นั้นไว้เป็นเวลาถึงกว่าสาม
เดือน แล้วก็ถอนทัพออกมายังตะนุฝุ และก็ต้องมาเสียชีวิตเพราะกระสุนปืนใหญ่

เหตุที่มหาบันดูละเป็นผู้ที่มีความกล้าหาญในการรบ จึงนำนามของมหาบันดูละมาเป็นชื่อถนน ชื่อ
สวนสาธารณะในย่างกุ้ง ส่วนในโรงเรียน ซึ่งแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นสี่กลุ่ม ก็มีกลุ่มหนึ่งที่ชื่อว่ากลุ่มมหาบันดูละ
นอกจากนี้ เรื่องราวของมหาบันดูละยังปรากฏในนิยาย บทกวี และเพลงอีกมากมาย

คำสอน จงยกย่องนักรบผู้กล้าหาญอย่างมหาบันดูละ

องค์ประกอบ

ตัวละคร - มหาบันดูละ กองทัพอังกฤษ พระเจ้าบะจีดอ
สิ่งของ - กองทัพม้า

30. อะลองมิงตะยา (แบบเรียนอ่านภาษาพม่า เกรด 3)

เนื้อเรื่อง

ในสมัยมหาสัมมะราชาธิปตี ราชธานีอังวะบังเกิดความไม่สงบ เนื่องจากกองทัพกระแตกจากมณีปุระ
ยกทัพเข้ามาโจมตีทางตอนเหนือ ส่วนทางตอนใต้ก็เมืองหงสาวดีก็เกิดกบฏ อีกทั้งด้านพวกกัวยฉานเขต
มัตตะยาไฉ่ไฝ่ก็ลุกฮือ

ในเวลานั้น คู่อองไชยะ หัวหน้านักรบบ้านมุไซไฝ่ จึงสร้างกำแพงตาลล้อมหมู่บ้านไว้แน่นอนหนา แล้วก็
รวบรวมหมู่บ้าน 36 หมู่บ้านไว้เป็นพวก ไม่นานนัก ราชธานีอังวะก็แตกพ่ายแก่กองทัพหงสาวดี แล้วกองทัพ
หงสาวดีก็รุกขึ้นเหนือมาจนถึงบ้านมุไซไฝ่ แล้วฝ่ายกัวยฉานก็ร้องขอให้ยอมอ่อนน้อม คู่อองไชยะจึงต้อง
เจรจากับทั้งสองฝ่ายอย่างนุ่มนวล โดยมีได้ยอมอ่อนน้อมแก่ฝ่ายใด แล้วก็ยกทัพลงมาตีทัพหงสาวดีใ
ระหว่างทาง จนเสียหายมากมายกลับไป แต่ทัพหงสาวดีก็ยกขึ้นมาตีมุไซไฝ่อีก คู่อองไชยะจึงร่วมนำ
สาบานกับสหยา 68 คน ตีทัพหงสาวดีจนแตกพ่าย แล้วก็ยกทัพขึ้นเหนือรวบรวมแดนพม่าและแดนฉานไว้
ได้ นามของคู่อองไชยะจึงเลื่องลือ

คู่อองไชยะได้นำมาว่าพระเจ้าอะลองมิงตะยา รัราชวงศ์คองบอง เปลี่ยนนามบ้านมุไซไฝ่เป็นเมืองชเว
โบ และสร้างวัง อะลองมิงตะยารวมเมืองระหว่างแม่น้ำเอยาวดีกับแม่น้ำชินดวีน แล้วก็ยกเมืองอังวะไว้
ได้ แล้วก็ได้เมืองบยี้ ลุนเซ ตะโกง เปลี่ยนชื่อเมืองลุนเซเป็นเมืองเหมียงอ่อง และเมืองตะโกงเป็นเมือง
ย่างกุ้ง จากนั้นไปตีเมืองตั้งลยี่ ซึ่งต่างชาติช่วยด้วยมีอาวุธทันสมัย จึงต้องรวบรวมขุนศึก 93 คนบุกเข้าตี

จึงสำเร็จ จากนั้นก็ตีสองสาวตีได้อย่างง่ายดาย พระเจ้าอะลองมิงตะยาจึงนับว่าเป็นผู้ที่สร้างราชอาณาจักร
เมียนมาได้กลายเป็นปึกแผ่น จนมีบทเพลงยกย่องอุ่อ่งไชยะ ซึ่งได้ยินกันมาคั่นหู

คำสอน จงยกย่องกษัตริย์ที่เก่งกล้าอย่างอะลองมิงตะยา

องค์ประกอบ

ตัวละคร - อุ่อ่งไชยะ (พระเจ้าอะลองพญา) ขุนศึก
สิ่งของ - ราชอาณาจักรเมียนมา กองทัพหงสาวดี กองทัพฉาน

31. กระจ่ายตื่นตูม (แบบเรียนอ่านภาษาพม่า เกรด 4)

เนื้อเรื่อง

กระจ่ายน้อยตัวหนึ่งอยู่ใต้ต้นตาล กระจ่ายนั้นคิดว่า ถ้าดินถล่ม “ข้าจะอาศัยที่ไหนดี” ในขณะที่นั้น
ลูกมะตูมสุกลูกหนึ่งก็ร่วงจากต้นมะตูมหล่นบนใบตาลใกล้ต้นตาล เมื่อกระจ่ายได้ยินเสียงนั้นก็คิดว่าดิน
ถล่ม กระจ่ายจึงลุกวิ่งหนีอย่างไม่เหลียวหลัง ด้วยความตื่นตระหนก

พอกระจ่ายน้อยแลเห็นกระจ่ายที่วิ่งมา จึงถามว่า “ทำไมวิ่ง” กระจ่ายตัวที่วิ่งก็บอกว่า “ดินถล่ม เจ้าก็
ควรวิ่งหนีโดยไว” กระจ่ายตัวที่ถามนั้นก็วิ่งตามหลังกระจ่ายตัวแรก เมื่อกระจ่ายตัวอื่นเห็นทั้งสองตัววิ่งมา
จึงถามแล้วก็วิ่งตามหลังสองตัวนั้นไป เหล่ากระจ่ายจึงวิ่งเอ็ดอึ้ง

ในเวลานั้น พวกกวางเห็นพวกกระจ่ายกำลังวิ่งอยู่ จึงถามและวิ่งตามไป หมู วัวแดง ควาย วัว แรด
เสือกก็ถามแล้ววิ่งตาม เมื่อราชสีห์เห็นเหล่าสัตว์ต่างวิ่งมาตื่นตระหนก จึงร้องถาม ราชสีห์รู้ว่าไม่ใช่ดินถล่ม
แต่น่าจะเป็นเสียงน่ากลัวอย่างใดอย่างหนึ่ง ถ้าไม่ห้ามปราม พวกสัตว์เหล่านี้ก็จะตายกันหมด เพราะฉะนั้น
ราชสีห์คิดว่าข้าควรห้ามพวกเขา

ราชสีห์จึงคำรามสามครั้ง ณ ข้างหน้าพวกสัตว์ทั้งหลาย เหล่าสัตว์ก็กลัวแล้วหยุดชะงัก เมื่อราชสีห์
ถามว่า “ใครเห็นดินถล่ม” ซ้างตอบว่าไม่เห็น

พวกสัตว์ถามต่อกันมา ท้ายสุด พบว่าเป็นกระจ่าย ที่บอกว่าดินถล่ม กระจ่ายน้อยจึงเล่าว่า “ขณะที่
ข้ากำลังหมอบอยู่ใต้ต้นมะตูม ข้าได้ยินเสียงดินถล่ม จึงวิ่งหนี”

ราชสีห์จึงคิดไตร่ตรอง เสียงนั้นคงเป็นเสียงมะตูมสุกร่วงหล่นบนใบตาล ดังนั้น ราชสีห์จึงพิจารณาดู
สถานที่ที่กระจ่ายหมอบ กระจ่ายน้อยชี้ให้ราชสีห์ดูตรงที่ต้นตาลและต้นมะตูม และบอกว่า ได้ยินเสียงดิน
ถล่มที่ตรงนั้น

หลังจากนั้นราชสีห์ไปดูสถานที่นั้น ได้พบลูกมะตูมสุกที่ร่วงหล่นบนใบตาล ณ ที่ที่กระจ่ายหมอบอยู่
ใต้ใบตาล ราชสีห์จึงชี้ให้กับตาแล้วสั่งสอนพวกสัตว์ทั้งหลายว่า “ไม่ควรทำสิ่งใดโดยไม่คิด โดยไม่สืบสาว
เรื่องจริงเสียก่อน”

คำสอน จงไตร่ตรองให้รอบครอบ

องค์ประกอบ

ตัวละคร - กระจ่าย ราชสีห์ หมู วัวแดง ควาย วัว แรด เสือก
สิ่งของ - ต้นตาล ต้นมะตูม ผลมะตูมสุก

32. สามสหาย (แบบเรียนอ่านภาษาพม่า เกรด 4)

เนื้อเรื่อง

กาลครั้งนานมาแล้ว เต่าตัวหนึ่งอาศัยในแอ่งน้ำในป่าใหญ่ ใกล้แอ่งน้ำนั้น มีกวางตัวหนึ่งอาศัยอยู่ในพุ่มไม้ ใกล้พุ่มไม้นั้น นกหัวขวานตัวหนึ่งอาศัยในต้นไม้ สัตว์สามตัวนั้นเป็นเพื่อนรักและอาศัยอยู่ด้วยกัน

วันหนึ่งนายพรานเที่ยวไปในป่าแล้วเห็นรอยเท้ากวาง จึงทำหลุมพรางไว้ใกล้แอ่งน้ำ เมื่อกวางมาดื่ม น้ำที่แอ่งน้ำนั้นในตอนกลางคืนก็ติดบ่วงจึงร้อง นกหัวขวานกับเต่าได้ยินจึงมายังที่กวางติดบ่วง เมื่อทั้งสองตัวมองเห็นกวางติดบ่วงอยู่ จึงปรึกษากัน เราจะทำอย่างไรเพื่อช่วยกวางให้รอดพ้นจากบ่วง นกหัวขวานจึงบอกเต่าว่า “เพื่อนเต่า เจ้ามีฟันคม ฉะนั้น เจ้าต้องกัดบ่วงนั้นให้ขาด ข้าจะคอยขวางนายพรานไม่ให้เข้ามาที่นี่”

เต่าก็พยายามตัดบ่วงนั้นตั้งแต่หัวค่ำจนกระทั่งเช้า แต่ก็กัดขาดแค่เชือกสองเส้น นกหัวขวานจึงบินไปที่หมู่บ้านของนายพราน แล้วก็รออยู่บนต้นไม้ใกล้บ้านของนายพราน

พอเช้า นายพรานก็ถือหอกออกไปทางหน้าหมู่บ้าน นกหัวขวานจึงร้องลั่นและใช้ปีกตบหน้านายพราน นายพรานจึงบ่นว่า “เจ้านกตัวดำทรมตบหน้าข้า” เขาก็กลับบ้านไปนอน จากนั้น ก็ถือหอกออกไปทางหลังหมู่บ้าน นกหัวขวานก็ใช้ปีกตบหน้าของเขาก็ก บอกลึงโซคร้าย นายพรานจึงกลับเข้าบ้านไปนอน ต่อ สักพักใหญ่เขาก็ออกจากหมู่บ้านไป นกหัวขวานรีบบินไปบอกกวางและเต่าว่า นายพรานออกมาจากหมู่บ้านแล้ว

เต่าเจ็บฟันมาก เพราะกัดบ่วงที่แข็งมาก ปากของเต่าก็เปื้อนเลือด แต่ว่าบ่วงก็ยังไม่ขาด เมื่อนายพรานมาถึงที่กวางอยู่ กวางวิ่งเข้าไปในป่าอย่างทุรนทุราย นกหัวขวานก็ดูกวางจากบนต้นไม้ เต่าก็หมอบอยู่ตรงนั้น เพราะเต่าหมดแรงไม่สามารถเดินได้

นายพรานหยิบเต่าใส่ย่าม แล้วเขาก็แขวนไว้ที่คอไม้ นกหัวขวานบอกกวางเรื่องที่เต่าถูกนายพรานจับได้ กวางจึงกลับมาช่วยเต่า เมื่อกวางมาถึงแถวนี้ ก็แสวงหาหอก ขณะที่นายพรานก็คิดว่า กวางตัวนี้ไม่สามารถวิ่งได้ เขาจึงถือหอกตามกวางไป กวางหลอกล่อพานายพรานเข้าไปในป่า เมื่อไปไกลจากสายตาของนายพราน กวางจึงวิ่งกลับมายังเพื่อนเต่า แล้วก็ช่วยเต่าไปยังริมน้ำ เต่าจึงรอดตาย

คำสอน จงช่วยเหลือกันหากมีภัยมาถึง

องค์ประกอบ

ตัวละคร	-	เต่า กวาง นกหัวขวาน นายพราน
สิ่งของ	-	แอ่งน้ำ เชือก ไม้ หอก ย่าม

33. นกฮูกผู้มีปัญญา (แบบเรียนอ่านภาษาพม่า เกรด 4)

เนื้อเรื่อง

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ณ ป่าแห่งหนึ่ง เป็นที่อาศัยของนกฮูกผู้มีปัญญา เมื่อสัตว์ต่างได้เถียงกัน ก็ จะเชื่อฟังคำตัดสินของนกฮูกผู้รอบรู้นั้น

วันหนึ่งช้างตัวหนึ่งบอกถึงตัวหนึ่งว่า “ข้าสามารถหักต้นไม้ และสามารถลากท่อนไม้ เพราะฉะนั้น ความใหญ่โตของร่างกาย และความมีกำลังกายแข็งแรงจึงมีประโยชน์มากมาย”

ลิงก็บอกช้างว่า “ข้าก็สามารถปีนต้นไม้ได้ว่องไว เพราะฉะนั้น ผู้มีร่างกายเล็กเป็นคนที่มึประโยชน์กว่าผู้ที่มีร่างกายใหญ่”

ดังนั้นช้างและลิงจึงไปหานกฮูกเพื่อให้ตัดสิน

เมื่อทั้งสองมายังเจ้านกฮูก ก็เล่าให้นกฮูกฟัง แล้วทั้งสองตัวก็ขอร้องนกฮูกว่า “ท่านนกฮูก ช่วยตัดสินให้พวกเราว่า ใครมีประโยชน์กว่ากัน”

ในเวลานั้น นกฮูกผู้มีปัญญาก็ชี้ไปยังต้นไม้ริมคลอง ให้ทั้งสองข้ามไปเด็ดเอาผลของต้นไม้ขึ้น

ช้างถามว่า “ต้นไม้ต้นนั้นกับปัญหาของเรา เกี่ยวข้องกันอย่างไร” นกฮูกตอบว่า “ต้องทำตามתיข้าสั่งก่อน”

ช้างและลิงก็ไปริมคลอง ลิงไม่เคยว่ายน้ำในคลอง แล้วก็รู้ความลึกของน้ำ ลิงจึงกลัวไม่กล้าลงน้ำ ช้างตัวใหญ่จึงบอกลิงว่า “เจ้าจะรู้กำลังความสามารถของร่างกายและกำลังกายข้า ถ้าเจ้ากลัวว่ายน้ำในคลองนั้น เจ้าต้องปีนนั่งบนหลังข้า” แล้วช้างก็พาลิงไปอีกฝั่ง ต้นไม้สูงมาก ผลไม้ก็อยู่ที่ยอดไม้ ช้างจึงเอื้อมเด็ดผลไม้ไม่ถึง อีกต้นไม้ก็ใหญ่มาก เป็นไปไม่ได้ที่จะต้นให้ล้ม และตนก็ไม่สามารถปีนต้นไม้ขึ้นได้

ฝ่ายลิงก็โอ้อวดว่า “ท่านช้าง ร่างกายและกำลังกายของท่าน เป็นสิ่งที่ไม่มีความสำคัญ ความว่องไวของข้าเป็นสิ่งที่ใช้ได้ในเรื่องนี้” แล้วลิงก็ขึ้นและเด็ดผลไม้บนต้นไม้ จากนั้นทั้งสองก็กลับมาหานกฮูก

เมื่อทั้งสองตัวมาถึงนกฮูก ลิงและช้างบอกว่า “เราได้เอาผลไม้ที่ท่านต้องการมาแล้ว จงช่วยตัดสินปัญหาของพวกเราเถิด”

นกฮูกกลับบอกทั้งสองว่า “ปัญหาของเจ้า เจ้าก็ได้พบเองแล้ว” ทั้งสองตัวจึงว่า “พบได้อย่างไรหรือ”

นกฮูกจึงว่า “ถ้าช้างกำลังกายไม่มีคุณก็ไม่สามารถข้ามน้ำในคลอง เช่นเดียวกับนั้น ถ้าลิงตัวไม่เบาและไม่ชำนาญในการปีนต้นไม้เด็ดผลไม้ ก็ไม่สามารถเด็ดผลไม้ขึ้น สัตว์ต่างก็มีความสามารถของตนต่างกันไป ถ้าคนหนึ่งทำไม่ได้ คนอื่นก็ควรช่วยให้สำเร็จได้” สัตว์ทั้งสองจึงเข้าใจเจตนาของนกฮูกผู้มีปัญญา

คำสอน จงช่วยเหลือกันตามความสามารถ เพื่อให้งานสำเร็จ

องค์ประกอบ

ตัวละคร	-	นกฮูก ช้าง ลิง
สิ่งของ	-	ผลไม้ ต้นไม้ ลำคลอง

34. สหายดี (แบบเรียนอ่านภาษาพม่า เกรด 4)

เนื้อเรื่อง

กาลครั้งหนึ่ง ณ ในป่าแห่งหนึ่ง สิงโตและเสือเป็นเพื่อนกัน สัตว์ทั้งสองอาศัยอยู่ในถ้ำ และมีหมาจิ้งจอกตัวหนึ่งกินเศษอาหารของสิงโตและเสือแล้วร่างกายก็ใหญ่ขึ้น วันหนึ่งหมาจิ้งจอกพูดขึ้น “ข้ายังไม่เคยกินเนื้อสิงโตและเนื้อเสือ” หมาจิ้งจอกคิดวางแผนว่า ถ้าสิงโตและเสือทะเลาะกัน ทั้งสองตัวจะตายจะได้กินเนื้อของทั้งสองนั้น

หมาจิ้งจอกเข้าไปบอกสิงโตว่า “สิงโต เจ้าทะเลาะกับเสือหรือเปล่า” เมื่อหมาจิ้งจอกรู้ว่าสิงโตตัวนี้ไม่เคยทะเลาะกับเสือ หมาจิ้งจอกจึงยุแหย่สิงโตอีกว่าแรกพบกันนั้น เสือเคยพูดว่าไม่ค่อยวางใจสิงโต สิงโตจึงว่า “เสือตัวนี้ไม่เคยพูดคำนั้น เจ้าออกไปเสีย”

หมาจิ้งจอกไปยุแหย่เสือ เสือก็ไม่เชื่อคำพูดของหมาจิ้งจอก แล้วเขาก็ขับไล่หมาจิ้งจอกนั้นไป

หลังจากนั้นเสือมาถามสิงโตว่า “เพื่อนสิงโต เจ้าเคยพูดว่า เจ้าไม่เชื่อถือข้าหรือ “ สิงโตตอบกลับว่า “ข้าไม่เคยพูดคำนั้น เราเป็นเพื่อนกัน ถ้าข้าเชื่อคำพูดของคนอื่น ข้าจะเป็นเพื่อนที่ดีได้อย่างไร เพราะฉะนั้น ทำยที่สุดเสียให้สิงโต และทั้งสองตัวอาศัยอยู่ด้วยกัน ด้วยความสามัคคี หมาจึงจอกที่เป็นตัวยูแหงจึงหนีออกไปอยู่ที่อื่น

คำสอน จงอย่าเชื่อคำยูแหงจนเกิดความแตกแยก

องค์ประกอบ

ตัวละคร - สิงโต เสือ หมาจิ้งจอก

สิ่งของ - เศษอาหาร ถ้ำ

35. พี่น้องสามสาว (แบบเรียนอ่านภาษาพม่า เกรด 4)

เนื้อเรื่อง

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ณ ป่าลึกกว้างใหญ่ มีกระท่อมหนึ่งมีแต่แม่เฒ่าหนึ่งคน และลูกสาวสามคน มีนามว่า แสโซหนี ต่อโซหนี และปีโยโซหนี

วันหนึ่ง แม่เฒ่ามาหาลูกสาวสามคนแล้วบอกว่า “แม่จะไปในป่าเก็บหาเห็ด จงปิดประตูให้ดี อย่าออกข้างหลังกระท่อม อย่าเปิดประตูให้ใครก็ตาม ในป่านี้มีเสือตัวใหญ่” แม่เฒ่าส่งลูกทั้งสามคนแล้วก็ออกไป

เมื่อแม่เฒ่าออกไปสักครู่ เสือใหญ่ตัวหนึ่งก็มาใกล้กระท่อม เมื่อเสือรู้ว่าไม่มีแม่เฒ่าอยู่ในกระท่อม จึงแสร้งเ็นว่า “ลูกๆ แม่กลับมาแล้ว ช่วยเปิดประตูหน่อย” เสือเรียกจากข้างนอกไม่ใช่เสียงแม่ ลูกสาวคนโต แสโซหนีรู้เลยบอกว่า “เสียงท่านไม่เหมือนเสียงแม่ ท่านไม่ใช่แม่เรา จึงเปิดประตูไม่ได้” เสือใหญ่ก็ตอบกลับมาว่า “เสียงข้าแหบ เพราะไปร้องเพลงในงานเพื่อน”

ส่วนลูกสาวคนกลางก็บอกว่า “ขอดูตาของแม่” เสือตัวใหญ่ก็แยมให้เห็นตาที่แดงกล้าผ่านช่องประตู จึงว่า “ตาแม่แดงอย่างนี้ ท่านไม่อาจเป็นแม่ของเรา จึงเปิดประตูให้ไม่ได้” หลังจากนั้น เสือใหญ่ก็ตอบกลับมาว่า “ตอนแม่กลับมา เห็นต้นพริกหนึ่งต้นก็เข้าไปเด็ดพริก ตาแม่จึงแดง”

ลูกสาวคนสุดท้ายบอกว่า “ได้ยินเสียงแม่ก็แล้ว ได้เห็นตาแม่ก็แล้ว เราขอดูมือแม่หน่อย” เสือใหญ่จึงให้ยื่นมือเปื้อนมีขนให้ดู ลูกสาวคนสุดท้ายบอกว่า “มือนี้ไม่ใช่มือแม่” เสือใหญ่ก็ว่า “แม่เห็นเค้าสร้างกระท่อมก็เข้าช่วย มือของแม่จึงเปื้อนดิน”

ในที่สุด สามคนหลงเชื่อคำพูดของเสือใหญ่ แล้วเปิดประตูให้ เมื่อเห็นเสือเข้าประตูมา ทั้งสามคนก็กลัว แล้ววิ่งไปหลังกระท่อม วิ่งขึ้นต้นไม้และหลบอยู่

เสือใหญ่ก็ตามมาได้ต้นไม้ และบอกว่า “แม่ก็อยากขึ้นต้นไม้นั่น” แสโซหนีบอกว่า “เอาน้ำมันมาทาต้นไม้แล้วก็ปีนขึ้นต้นไม้มาซิ” เสือก็ทำตามคำพูดของแสโซหนี เสือพยายามปีนต้นไม้ ก็ล้มตกลงมา

ลูกสาวคนกลางแผลอแนะไปว่า “ก็ไปเอาขวานจากในกระท่อมมาบากต้นไม้”

เสือกทำตามคำพูดของต่อโซหนี แล้วปีนขึ้นบนต้นไม้ ทั้งสามจึงกลัว ปีนขึ้นยอดไม้ขอให้เทดาช่วย เทวดาสงสาร จึงห้อยถ่วงน้ำลงมาให้สามคนเข้านั่ง แล้วดึงขึ้นไปบนฟ้า

ฝ่ายเสือดัวใหญ่ก็ขอบ้าง เทวดาจึงห้อยถ่วงน้ำผูกเชือกผูกลงมาให้เสือเข้านั่ง แล้วสาวขึ้นไป เชือกขาด เสือจึงตกลงมาตาย

แล้วเทวดาก็มอบหมายหน้าที่ให้ทั้งสามทำเป็นประจำ คนโตเป็นตะวันให้แสงยามกลางวัน คนกลางเป็นเดือนให้แสงยามกลางคืน และคนเล็กเป็นดาวให้แสงแทนคนกลางในยามหลับ

คำสอน จงเชื่อฟังผู้ใหญ่ จะได้พ้นภัย

องค์ประกอบ

ตัวละคร - แม่เต่า ลูกสาวสามคน เสือ เทวดา
สิ่งของ - ต้นไม้ ถังน้ำ เชือก

36. ตนกับถิ่นตน (แบบเรียนอ่านภาษาพม่า เกรด 4)

เนื้อเรื่อง

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว สิงโต ช้าง และ กบน้อยอาศัยอยู่ในป่า สิงโตอยู่ทางตะวันออกของป่า ช้างอยู่ทางตะวันตก ส่วนกบน้อยอยู่ในแอ่งน้ำแห่งหนึ่งในกลางป่า

วันหนึ่งช้างออกไปทางตะวันออก ซึ่งเป็นที่อาศัยของสิงโต เพราะว่าอยากครอบครองที่แห่งนั้น เมื่อมาใกล้แอ่งน้ำที่กบน้อยอาศัยอยู่ กบน้อยจึงถามช้างว่า “ท่านช้าง มาที่นี่ทำไม” ช้างตอบว่า “ข้าจะไปสู้กับสิงโต”

กบน้อยจึงห้าม “ท่านช้างอย่าไปเลย ที่แห่งนั้นไม่ใช่ที่ท่าน ถ้าต่อสู้ก็แพ้” แต่ช้างไม่ฟัง กบน้อยจึงว่า “ถ้าอยากไปก็ไป แต่หากกลับ ก็แวะมาหาข้าแล้วกัน” แล้วช้างก็ไปสู้กับสิงโต แต่แพ้สิงโต จึงขอร้องสิงโตว่า ตนมีลูกเมีย ขอกลับไปลาลูกเมียก่อน อีกเจ็ดวันจะกลับมา สิงโตจึงยอม แล้วช้างก็เดินกลับมา แวะเจอ กบน้อย กบจึงแนะนำว่า ไม่ต้องกังวล ให้พากันลงไปอยู่ในบ่อโคลน ถึงเจ็ดวันก็อย่าไปหาสิงโต

พอครบเจ็ดวันช้างไม่มาหา สิงโตจึงออกจากที่ตนเดินทางไปยังถิ่นช้าง สิงโตเจอ กบน้อย ถูกห้ามไม่ให้ไปเพราะไม่ใช่ถิ่นตน สิงโตเล่าเรื่องแล้วก็เดินทางไปยังถิ่นช้าง ฝ่ายกบน้อยก็ตามมาห่างๆ คอยดูเหตุการณ์ พอสิงโตมาถึงถิ่นช้าง เห็นช้างอยู่ในบ่อโคลน ไม่ยอมขึ้นมาจึงโมโหแล้วโดดลงไปบ่อโคลน สิงโตเลยจมขึ้นเองไม่ไหว กบน้อยจึงบอกให้ช้างช่วย แล้วต่างก็อยู่ในถิ่นของตนอย่างมีความสุข

คำสอน จงอย่าประมาทในถิ่นผู้อื่น

องค์ประกอบ

ตัวละคร - สิงโต ช้าง กบ
สิ่งของ - แอ่งน้ำ บ่อโคลน

37. คนที่ลูมิานะ (แบบเรียนอ่านภาษาพม่า เกรด 4)

เนื้อเรื่อง

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ณ หมู่บ้านแห่งหนึ่ง มีคนฝ่าฝืนคนหนึ่ง เขาจะไปเก็บหาพืชในป่าทุกวัน แล้วก็นำไปขายในเมืองทุกเช้า

วันหนึ่งคนฝ่าฝืนก็แบกพืชมัดใหญ่ไปในตลาดซึ่งมีระเกะระกะ เมื่อเขาถึงตลาด เขาก็ตะโกนร้องว่า “ขอทางหน่อย ขอทางหน่อย” เหตุถนนแคบ และมีคนเต็มถนน

เมื่อได้ยินเสียงของคนฝ่าฝืน คนทั้งหลายก็หลีกทางให้ แต่ว่าคนอ้วนคนหนึ่งซึ่งเป็นคนรวย และมีมานะยืนอยู่กลางทางอย่างไม่สนใจคำร้องขอของคนขายพินซึ่งเป็นคนจน คนฝ่าฝืนจึงไม่รู้จะหลบอย่างไร ท่อนพินของเขาจึงเกี่ยวโดนเสื่อราคาแพงของเศรษฐีอ้วนผู้มีมานะ เสื่อจึงฉีกขาด

เมื่อเศรษฐีอ้วนเห็นเสื่อขาด เศรษฐีอ้วนจึงโมโห แล้วนำคนขายพินไปหาเจ้าเมือง

เมื่อเขามาถึงเจ้าเมือง คนอ้วนนั้นก็ร้องเรียนเจ้าเมืองว่า “คนขายพินคนนี้ทำเสื่อของผมเสียหาย ดั่งนั้นเขาจึงควรได้รับโทษ”

เจ้าเมืองถามคนขายพินว่า “ทำไมเจ้าจึงทำเสื่อที่มีค่าของคนนั้นเสียหาย” คนขายพินก็นั่งอย่าง นอบน้อมต่อหน้าเจ้าเมือง แต่ไม่พูดอะไร เจ้าเมืองจึงถามหลายครั้ง คนขายพินก็ไม่ตอบอะไร เจ้าเมืองเลย โกรธ

เจ้าเมืองกล่าวว่าคนอ้วนว่า “ทำไมเจ้าพาคคนที่พูดไม่ได้มาหาข้า” คนอ้วนก็ตอบว่า “คนขายพินคนนี้ พูดได้ ข้าได้ยินเสียงของเขา”

จากนั้น เจ้าเมืองจึงถามคนอ้วนต่อไปว่า “ถ้าเจ้าเคยได้ยินเสียงของเขา เจ้าได้ยินเขาพูดอะไรหรือ” คนอ้วนก็บอกคำพูดของคนผู้ขายพินให้เจ้าเมืองฟังว่า “ขอทางหน่อย ขอทางหน่อย คำพูดนี้คนในตลาดก็ ต่างได้ยิน”

ครั้นได้ยินคำพูดของคนอ้วนผู้มีมานะ “ถ้าเป็นเช่นนั้นจริง คนขายพินร้องขอทาง แต่เจ้าไม่หลีกทาง ให้ เสื่อจึงเกี่ยวกับท่อนพิน แล้วขาดไป” ในที่สุด เจ้าเมืองจึงตัดสินให้คนขายพินไม่มีความผิด

คำสอน จงอย่ามีทิฐิมานะเพราะความรวย

องค์ประกอบ

ตัวละคร	-	คนขายพิน เศรษฐีอ้วน เจ้าเมือง คนในตลาด
สิ่งของ	-	ท่อนพิน

3.2 การสำรวจทัศนคติของชาวพม่าต่อนิทานในแบบเรียน

3.2.1 นิทานพม่าในทัศนะของปราชญ์พม่า

ก่อนลงพื้นที่สัมภาษณ์ชาวพม่า ผู้วิจัยได้ศึกษาหนังสือนิทานพม่าและการวิจัยของพม่าบางส่วน พบ ประมวลได้ว่า ชาวพม่ามักเห็นคุณค่าและดูแลรักษามรดกทางวัฒนธรรม ทำให้วัฒนธรรมพม่าเข้มแข็ง ดัง นั้น ประเทศพม่า คนพม่า และภาษาพม่าจึงเสมอด้วยกับนานาประเทศ โดยเฉพาะในด้านวรรณคดีพม่า ดนตรีพม่า และศิลปะพม่าถือเป็นทางมรดกทางวัฒนธรรมที่ดั่งงาม ในการปลูกฝังทางวัฒนธรรมอย่างเป็น ระบบในโรงเรียนนั้น มีการกำหนดเนื้อหาไว้ในแบบเรียนอ่านภาษาพม่า ประกอบด้วยบทกลอน เพลง กล่อมเด็ก และนิทาน ซึ่งได้ยินสืบทอดกันมาในครอบครัวอยู่แล้ว อาทิ แม่ร้องเพลงกล่อมลูกในวัยทารก พอเข้าสู่วัยพูดเป็นและเดินได้ ก็เล่านิทานให้ฟัง เพื่อสั่งสอนให้แยกแยะดีไม่ดี อะไรควรทำไม่ควรทำ นอกจากนี้ ยังนิยมเล่านิทานตลก นิทานให้ความรู้ และกล่าวสำนวนภาษิต ส่วนนิทานนั้นนับว่าเด่นชัด เพราะได้ฟังหรือได้อ่านกันอยู่เสมอ

นิทานพม่านั้น ถือเป็นวรรณกรรมประเภทหนึ่ง เป็นที่นิยมทั้งเด็กและผู้ใหญ่ ไม่ใช่เพียงเพื่อความ สนุกเท่านั้น แต่ยังใช้สั่งสอนเด็กเล็กให้ว่านอนสอนง่าย นอกจากนี้ ยังช่วยให้จิตใจเบิกบานและมีความสุข หากเทียบกับนิทานทั่วไป ในทุกกลุ่มคนต่างมีนิทาน บางเรื่องเหมือนกับพม่า บางเรื่องเหมือนแต่ต่างแค่

ตัวบท นิทานพม่ามีหลายประเภท อาทิ เรื่องสัตว์ เรื่องเทพนัต เรื่องมหัศจรรย์ และเรื่องธรรมะ เป็นต้น และนิทานพม่ายังให้เด็กรู้สึกสุขใจ ตื่นเต้น หวาดกลัว หรือประหลาดใจ นิทานที่คนส่วนใหญ่รู้จักและคุ้นเคยกันเป็นอย่างดี คือเรื่อง กระจ่างกับเต่า คนพม่าก็รู้จักเป็นอย่างดี จุดประสงค์ของนิทานเรื่องนี้ น่าจะต้องการสั่งสอนเด็กให้มีความพยายามเล่าเรียน แม้สติปัญญาอาจไม่มากเท่าคนอื่นก็ตาม นอกจากนี้ นิทานยังช่วยกำหนดความสัมพันธ์ของผู้คนให้สอดคล้องกับลักษณะทางสังคมของพม่า นิทานพม่าจึงย่อมสะท้อนมุมมองได้หลากหลายและน่าศึกษา

3.2.2 นิทานพม่าในทัศนะของคนพม่าทั่วไป

ผลจากการสุ่มตัวอย่างเพื่อสอบถามความคิดเห็นของชาวพม่า พบว่าคนพม่าทั่วไปเห็นร่วมกันว่านิทานเป็นเรื่องเล่าที่ปู่ย่าตายายเล่าสืบทอดกันมา นิทานจึงเป็นเรื่องเล่าที่เราจะได้เข้าใจความคิดอ่าน ความคิดเห็น และความเชื่อของคนสมัยก่อน และเห็นว่านิทานเป็นเรื่องราวที่ให้อ่านเพลิดเพลินแก่เด็กๆ คนพม่าชอบนิทานแตกต่างกันไป ส่วนใหญ่ชอบนิทานที่ให้อ่านเพลิดเพลิน บางคนชอบนิทานธรรมะ บางคนชอบนิทานประวัติศาสตร์ และบางคนชอบนิทานชีวิต เป็นต้น

คนพม่าส่วนใหญ่จะชอบนิทานเรื่องกระจ่างกับเต่า (4) มากกว่านิทานเรื่องอื่น นิทานเรื่องนี้เป็นนิทานที่คนพม่ารู้จักกันมากที่สุดเรื่องหนึ่ง และว่าเป็นนิทานที่ดี ที่แสดงคุณค่าของความพยายาม อีกเรื่องที่คนพม่าชอบคือนิทานสอนความซื่อสัตย์ เช่น ขวานสามเล่ม (17) คนพม่าจำได้คร่าวๆว่า “ขณะที่ชายตัดฟันกำลังตัดฟัน ขวานได้หล่นลงในน้ำ แล้วเทวดาก็เอาขวานทอง ขวานเงิน และขวานทองแดงมาให้ แต่เขาไม่เอา เพราะขวานของเขาเป็นขวานธรรมดา ในขณะที่ชายตัดฟันอีกคนหนึ่ง เลือกขวานทอง จึงไม่ได้อะไรจากเทวดา” คนพม่ามองว่านิทานเรื่องนี้จำได้ง่าย เพราะเนื้อหาดีและการดำเนินเรื่องแบบชัดเจนเปรียบเทียบกับผลของเจตนา

คนพม่ายังเห็นว่า การได้อ่านนิทานจะเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต อาทิ ช่วยให้มีความคิดอ่าน ได้รับความรอบรู้ และได้สติปัญญา นอกจากนี้ ยังช่วยปรับปรุงนิสัย อาทิ การวางตัว การพูดจา การจินตนาการ การสร้างสรรค์ การมีไหวพริบ การพากเพียร และช่วยส่งเสริมการมีจิตใจดีงาม อาทิ การรู้ผิดรู้ถูก การรู้บุญคุณ ความรักสงบ การไม่หาเรื่องใส่ตน การไม่หาศัตรู และหากอ่านนิทานเกี่ยวกับศาสนาก็จะช่วยให้มีความประพฤติดี และชี้แนวทางการดำเนินชีวิตที่ดี อีกทั้งนิทานยังแทรกค่านิยมแบบพม่าไปในตัว โดยเฉพาะในด้านการเลือกคบหาคนที่ควรคบ

นิทานสัตว์มักเป็นนิทานที่เด็กชอบ อาจเพราะเด็กชอบเรื่องราวเกี่ยวกับธรรมชาติของสัตว์ รักสัตว์ และตื่นเต้นเวลาเห็นสัตว์ คนพม่ามักเล่านิทานให้เด็กฟังเวลาก่อนจะเข้านอน แต่ในปัจจุบัน เด็กจะชอบขมนิทานจากโทรทัศน์

นิทานเป็นแม่แบบชีวิต ช่วยให้เข้าใจการกระทำ หาความรู้เพื่อให้มีปัญญา ให้อำนาจของยาเสพติด ให้อำนาจประโยชน์ของความสามัคคี ให้อำนาจประโยชน์ของความซื่อสัตย์ และให้อำนาจโทษของการโกหก อย่างไรก็ตาม นิทานยังอาจก่อความหวาดกลัว และทำให้จิตใจอ่อนแอได้เช่นกัน จึงต้องมีความระมัดระวัง หากเป็นนิทานตลก นิทานผี หรือนิทานผจญภัย

ในความเห็นต่อการบรรจุนิทานในแบบเรียนนั้น ผู้ให้สัมภาษณ์ต่างเห็นด้วย เพราะจะช่วยส่งเสริมให้เด็กสนใจเรียน เสริมสติปัญญา ทำให้นิทานดีๆเป็นที่รู้จัก ดังนั้น จึงเห็นว่าควรส่งเสริมการเล่าและการอ่าน

นิทานพม่า เพื่อรักษาวัฒนธรรมพม่า และการศึกษานิทานพม่าอย่างเป็นระบบจะช่วยให้เข้าใจใน
วัฒนธรรมพม่าอย่างลึกซึ้ง

บทที่ 4 การวิเคราะห์นิทานในแบบเรียนอ่านภาษาพม่า

ในการวิเคราะห์นิทานพม่าจากแบบเรียนอ่านภาษาพม่าจำนวน 37 เรื่องนั้น ผู้วิจัยวิเคราะห์ใน 2 มิติ มิติแรกคือ องค์ประกอบเรื่อง และอีกมิติคือ คำสอน และคุณธรรม เพื่อให้เห็นตัวแสดงหรือสรรพสิ่งหลักในนิทานแต่ละเรื่อง และเป้าหมายของการปลูกฝังพฤติกรรมที่พึงประสงค์จากการเลือกนำเสนอในแบบเรียนอ่านภาษาพม่าระดับประถมศึกษา ซึ่งอาจวิเคราะห์แจกแจงได้ดังนี้

4.1 องค์ประกอบ

ในการวิเคราะห์หาองค์ประกอบหลักในนิทานพม่าจากแบบเรียนอ่านภาษาพม่าจำนวน 37 เรื่องนั้น ผู้วิจัยได้ดึงออกมาเฉพาะในส่วนที่เป็นตัวละครหลักของเรื่อง และสิ่งของหรือสรรพสิ่ง ที่ต่างมีนัยสำคัญต่อการเดินเรื่องในเนื้อหาของนิทานแต่ละเรื่อง พบว่าตัวละครหลักมักเป็นสัตว์นานาชาติ โดยเฉพาะนก สิงโต เสือ กระต่าย กวาง ช้าง เต่า วัว หม่าจิ้งจอก ส่วนที่เป็นมนุษย์นั้น ตัวละครมักได้แก่คนในครอบครัว เช่น บุตร บิดามารดา ผู้เฒ่า หรือเป็นชาวบ้านชนบทอาชีพต่างๆ เช่น นายพราน คนตัดฟืน คนขับเกวียน ชาวนา คนพเนจร เป็นต้น นอกจากนี้ ยังพบว่าบุคคลพิเศษเช่นพระราชา นักรบ อำมาตย์ และนักบวช มีปรากฏในนิทาน ซึ่งส่วนมากเป็นบุคคลในประวัติศาสตร์ระดับผู้นำหรือนักปกครอง องค์ประกอบดังกล่าวตามที่มีปรากฏในนิทานแต่ละเรื่อง อาจจำแนกได้ดังต่อไปนี้

ลำดับ	นิทาน	ตัวละคร	สิ่งของ(สรรพสิ่ง)
1	มดกับตั๊กแตน	มด ตั๊กแตน	อาหาร
2	สองสหยา	หม่าจิ้งจอก นาก กระต่าย	เนื้อปลา
3	ชายชรากับลูกชายสามคน	ชายชรา ลูกชายสามคน	มัดฟืน
4	กระต่ายกับเต่า	กระต่าย เต่า	ทุ่งหญ้า หลักชัย
5	เทวดากับคนขับเกวียน	คนขับเกวียน เทวดา วัว	เกวียน ล้อเกวียน ป้อโคลน
6	คนโลก	ชายคนหนึ่ง	ไซ่ทองคำ

		ท่านวิเศษ	
7	อীগาปลอมเป็นนกยูง	อীগา นกยูง	ชนนกยูง
8	ร้านค้าหลังบ้าน	พ่อ ลูกชายสองคน ชายชรา	หัวไก่ หัวแพะ ผัก ปลา กุ่ม ไสร่ง
9	นกแก้วสองพี่น้อง	นกแก้วสองตัว ใจร ฤษี พระราชชา	ต้นไม้จิว
10	เจ้าชายสามองค์กับนายพราน	เจ้าชายสามองค์ นายพราน	เหยื่อ กระดูก
11	อุบมารวงข้าว	ชานา ลูก	รวงข้าว
12	เคารพคนแก่	ช่าง ลิง นกคุ้ม	ต้นไม้ใหญ่ กิ่งไม้ เมล็ดไม้
13	จางสิตตา	พระเจ้าจางสิตตา ยอดนักรบอีกสามคน พระเจ้าสลู	อาหาร เสื้อผ้า เจดีย์อนันดา สายเลื่อมมอญพม่า
14	หนูผู้รักคุณ	หนู สิงโต	แหทอดปลา
15	ยุวกวีหม่อมเม่า	อำมาตย์ ลูกอำมาตย์ เจ้าหญิงสามองค์ พระราชชา	พิธีเจาะหู บทกลอน ราชวัง
16	บุเรงนอง	พระเจ้าบุเรงนอง นักรบ	เข็ม ค้อน
17	ชวานสามเล่ม	เทวดา ชายตัดฟัน เพื่อนของชายตัดฟัน	ชวานเหล็ก ชวานเงิน ชวานทอง

18	เต่าไม่ระวังปาก	หงส์สองตัวเมีย เต่า เด็กเลี้ยงวัว	ท่อนพิน
19	มรดกทับทิม	พ่อแม่ชรา ลูกสามคน	ทับทิม
20	กำไลกับเสือเต่า	เสือเต่า ชายพเนจร	กำไลทอง
21	กวางสำนึก	กวาง นายพราน	ธนู แองน้ำ เขากวาง ซากกวาง
22	สายโหล่ง	แม่ ลูกจอมพลัง หมี่ดำตัวใหญ่ สัตว์ป่า	ขวาน
23	ความตั้งใจ	ชายชรา อุปราชา	ต้นมะม่วง ผลมะม่วง แหวนทับทิม
24	มะปูด้วยกับหอยน้อย	มะปูด้วย หอยน้อย ครู นักเรียน	สมุด ดินสอ
25	ใบเสเดาของพระฤๅษี	พระราชา ราชกุมาร พระฤๅษี	ใบเสเดา
26	เห็นลูกชายเพียงคนเดียว	ชายชรา แม่สามคน ลูกชายสามคน	โองน้ำ ถังน้ำ
27	คิดร้ายผู้อื่นโดนตัว	กวาง หมาจิ้งจอก คนเฝ้านา อีกา	ปวงดัก

28	นกช่างทองกับนกหัวขวาน	นกช่างทอง นกหัวขวาน นกหนึ่งปีโซะ นกชรา	ไทรใหญ่ ผลไทรใหญ่ ของขวัญ
29	มหาบันดูละ	มหาบันดูละ กองทัพอังกฤษ พระเจ้าบะจืด	กองทัพม้า
30	อะลอมมิ่งตะยา	อุ่อ่งไชยะ (พระเจ้าอะลอมพญา) ขุนศึก	ราชอาณาจักรเมียนมา กองทัพหงสาวดี กองทัพฉาน
31	กระต่ายตื่นตูม	กระต่าย ราชสีห์ หมู วัวแดง ควาย วัว แรด เสือด	ต้นตาล ต้นมะตูม ผลมะตูมสุก
32	สามสหาย	เต่า กวาง นกหัวขวาน นายพราน	แอ่งน้ำ เขือก ตอไม้ หอก ย่าม
33	นกฮูกผู้มีปัญญา	นกฮูก ช้าง ลิง	ผลไม้ ต้นไม้ ลำคลอง
34	สหายดี	สิงโต เสือด หมาจิ้งจอก	เศษอาหาร ถ้ำ
35	พี่น้องสามสาว	แม่เฒ่า ลูกสาวสามคน เสือด เทวดา	ต้นไม้ ถ้ำน้ำ เขือก

36	ตนกับถีนตน	สิงโต ช้าง กบ	แอ่งน้ำ บ่อโคลน
37	คนทริภูมิมานะ	คนขายพืน เศรษฐีอ้วน เจ้าเมือง คนในตลาด	ท่อนพืน ตลาด

ตัวละคร

สัตว์

นก [9-นกแก้ว นกคุ้ม นกยูง อีกา(2) นกช่างทอง นกหัวขวาน(2) นกหนึ่งปีโซะ นกชรา นกฮูก] สิงโต [4-ราชสีห์] เสือ[4-เสือเตมา] กระต่าย [3] กวาง [3] ช้าง [3] เต่า [3] จิว [3-จิวแดง] หมาจิ้งจอก[3] ลิง [2] กบ [1] ควาย [1] ตั๊กแตน [1] นาก [1] มด [1] แรด [1] สัตว์ป่า [1] หงส์ [1] หนู [1] ห่านวิเศษ [1] หมี [1] หมู [1] และหอย [1]

สามัญชน

ลูก [7-ลูกชาย ลูกสาว ลูกจอมพลัง] บิดามารดา[5-พ่อ พ่อแม่ชรา แม่ แม่เตมา แม่สามคน] ชายชรา [4] นายพราน [3] ชายตัดพืน [3-เพื่อนของชายตัดพืน] ชายคนหนึ่ง [2-ชายพเนจร] คนขับเกวียน [1] คนเฝ้านา [1] คนในตลาด [1] ครู [1] โจร [1] ชาวนา [1] เด็กเลี้ยงวัว [1] นักเรียน [1] เศรษฐีอ้วน [1] และมะปั่ว

ผู้นำ

พระราช

พระราช[3] อุปราช [1] เจ้าชาย[2-ราชกุมาร] เจ้าหญิง [1] พระเจ้าจางสิตตา พระเจ้าสอถู พระเจ้าบุเรงนอง พระเจ้าบะจีตอ อู่อองไชยะ(พระเจ้าอะลองพญา)

อำมาตย์

อำมาตย์ [1] ลูกอำมาตย์ [1] เจ้าเมือง [1]

นักบวช

ฤษี [2]

นักรบ

นักรบ[3-ขุนศึก ยอดนักรบ] มหาบันดูละ กองทัพอังกฤษ

สิ่งศักดิ์สิทธิ์

เทวดา [3]

สิ่งของ(สรรพสิ่ง)

อาหาร

ผลไม้[4-ผลไม้ต่าง ผลไม้ใหญ่ ผลไม้สุก] อาหาร [3-เศษอาหาร] ปลา [2-เนื้อปลา] หัวไก่ [1] หัวแพะ [1] กุ้ง [1] เหยื่อ [1] กระดุก [1] ผัก [1] รวงข้าว [1] ใบสะเดา [1] ไช้ทองคำ [1]

เครื่องมือของใช้

ขวาน [4-ขวานเหล็ก ขวานเงิน ขวานทอง] ฟัน[3-ท่อนฟัน มัดฟัน] เกวียน [2-ล้อเกวียน] เชือก[2] ถังน้ำ [2] เข็ม [1] ค้อน [1] หลักชัย [1] ขนนกยูง [1] ไส่ [1] เมล็ดไทร [1] เสื้อผ้า [1] แหทอดปลา [1] ทับทิม [2-แหวนทับทิม] กำไลทอง [1] ธนู [1] สมุด [1] ดินสอ [1] สายเลื่อมมอญพม่า [1] บทกลอน [1] เขากวาง [1] ขากวาง [1] โองน้ำ [1] บ่วงดัก [1] ของขวัญ [1] หอก ยาม [1]

พื้นที่

ต้นไม้ [9-ต้นตาล ต้นมะตูม ต้นจิว ต้นมะม่วง ต้นไทรใหญ่(2) กิ่งไทร ต่อไม้] กองทัพ[3-กองทัพม้า กองทัพหงสาวดี กองทัพฉาน] แอ่งน้ำ [3] บ่อโคลน [2] ตลาด [1] พุงหญ้า [1] ลำคลอง [1] เจดีย์อนันดา [1] ราชวัง [1] ราชอาณาจักรเมียนมา [1] พิธีเจาะหู [1]

4.2 คำสอนและคุณธรรม

ในการวิเคราะห์คำสอนสอนในนิทานพม่าจากแบบเรียนอ่านภาษาพม่าจำนวน 37 เรื่องนั้น ผู้วิจัยอาศัยการวิเคราะห์คุณธรรม 11 ข้อ อันได้แก่ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความมีเหตุผล ความกตัญญู กตเวทีก การรักษาระเบียบวินัย ความเสียสละ ความสามัคคี ความประหยัด ความยุติธรรม ความอดุสหาะ และความเมตตา พร้อมกับระบุประเด็นย่อยในคุณธรรมที่ได้พบจากเนื้อหาในนิทาน และในสวนคำสอนนั้น ได้จากการสรุปสาระสำคัญที่น่าจะเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ที่แบบเรียนต้องการปลูกฝังแก่เยาวชน เพื่อวางงานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ถึงโรงเรียนประถมศึกษาของไทย ที่สนใจเรียนรู้ภูมิปัญญาแบบชาวพม่า หรือเพื่อการเปรียบเทียบกันนิทานท้องถิ่นของโรงเรียน

คำสอนและคุณธรรมหลักที่พบในนิทานจากแบบเรียนพม่าแต่ละเรื่อง เป็นดังนี้

ลำดับ	นิทาน	คำสอน	คุณธรรม
1	มดกับตั๊กแตน	จงขยันเตรียมพร้อม ไม่มัวสนุกสนาน	รับผิดชอบ (รู้เวลา)
2	สองสหยา	จงรู้จักแบ่งปันให้เท่ากัน ไม่แก่งแย่งกัน	ยุติธรรม (รู้จักแบ่ง)
3	ชายชรา กับ ลูกชายสามคน	จงสามัคคีกลมเกลียว	สามัคคี (ผลึกกำลัง)
4	กระต่ายกับเต่า	จงอย่าหิ่งผู้ด้อยกว่า	อดุสหาะ (มุ่งมั่น)
5	เทวดากับคนขับเกวียน	จงพึงกำลังตนเอง	อดุสหาะ (พึ่งตน)

6	คนโลก	จงอย่าโลกมาก	เมตตา (พอเพียง)
7	อীগาปลอมเป็นนกยูง	จงพอใจในชาติกำเนิดของตน	มีเหตุผล (รักพวกพ้อง)
8	ร้านค้าหลังบ้าน	จงเชื่อฟังคำสอนของผู้ใหญ่	มีเหตุผล (มีไหวพริบ) ประหยัด (พึ่งตน)
9	นกแก้วสองพี่น้อง	จงใกล้ผู้ทรงศีล	เมตตา (สุภาพ)
10	เจ้าชายสามองค์กับนายพราน	จงมีวาจาสุภาพอ่อนหวาน	เมตตา (สุภาพ)
11	อุปมารวงข้าว	จงอย่าทะนงตน	เมตตา (ถ่อมตน)
12	เคราพคนแก่	จงเคารพผู้ที่มีอายุมากกว่า	มีเหตุผล (เชื่อฟังผู้ใหญ่)
13	จางสิตตา	จงเป็นผู้มีดี ดูแลประชาชนโดยไม่เลือกเผ่าพันธุ์	ซื่อสัตย์ (พอเพียง) เมตตา (เอื้อเฟื้อ) สามัคคี (รักพวกพ้อง)
14	หนูผู้รักคุณ	จงรู้จักบุญคุณของคนอื่น	กตัญญู (ตอบแทน)
15	ยวกรวิหม่อมเฒ่า	จงฉลาดเยี่ยงยวกรวิหม่อมเฒ่า	อุตสาหะ (ใฝ่รู้)
16	บุเรงนอง	จงชื่นชมนักรบผู้กล้าหาญเยี่ยงบุเรงนอง	มีวินัย (กล้าหาญ)
17	ขวานสามเล่ม	จงซื่อตรงและไม่โกหกเพราะความโลก	ซื่อสัตย์ (พอเพียง)
18	เต่าไม่ระวังปาก	จงระวังปาก อาจพายุถึงตัว	มีวินัย (อดกลั้น)
19	มรดกทับทิม	จงอย่าฉวยโอกาสคิดร้ายต่อผู้อื่นแม้ว่าจะเป็นคนชั่วก็ตาม	เมตตา (ช่วยเหลือ)
20	กำไลกับเสื้อเดมา	จงอย่าเชื่อคนง่าย ภัยอาจถึงตัว	มีเหตุผล (มีไหวพริบ)
21	กวางสำนึก	จงอย่าหลงในความงามของตน เพราะความงามอาจนำมาสู่ตนได้	มีเหตุผล (พึงพอใจ)
22.	สายโหล่ง	จงใช้ความสามารถให้ถูกทาง และเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น	รับผิดชอบ (ช่วยเหลือ)
23	ความตั้งใจ	จงทำสิ่งที่เป็นประโยชน์ให้ถึงคนรุ่นหลัง	เสียสละ (เอื้อเฟื้อ)
24	มะปุยช่วยกับหอยน้อย	จงพยายาม จะนำไปสู่ความสำเร็จ	อุตสาหะ (พากเพียร)

25	โอบสเดาของพระฤๅษี	จงเป็นคนดีแต่ยังเล็ก	มีวินัย (รักดี)
26	เห็นลูกชายเพียงคนเดียว	จงเป็นลูกที่ดีด้วยการช่วยเหลือพ่อแม่	รับผิดชอบ (ช่วยเหลือ)
27	คิดร้ายผู้อื่นโดนตัว	จงอย่าคิดร้ายต่อผู้อื่น กรรมอาจสนอง	เมตตา (คิดดี)
28	นกดชงทอภกับนกดชววน	จงเห็นคุณค่าคนที่ใจ ไม่ใช่กาย	เมตตา (ระงับอารมณ์)
29	มหานันดูละ	จงยกย่องนกดชผู้กล้าหาญ อย่างมหานันดูละ	เสียสละ (กล้าหาญ)
30	อะลองมิงตะยา	จงยกย่องกษัตริย์ที่เก่งกล้า อย่างอะลองมิงตะยา	เสียสละ (กล้าหาญ)
31	กระต่ายตื่นตูม	จงไตร่ตรองให้รอบครอบ	มีเหตุผล (ไตร่ตรอง)
32	สามสหาย	จงช่วยเหลือกันหากมีภัยมาถึง	สามัคคี (ช่วยเหลือ)
33	นกฮูกผู้มีปัญญา	จงช่วยเหลือกันตามความสามารถ เพื่อให้งานสำเร็จ	สามัคคี (พึ่งพา)
34	สหายดี	จงอย่าเชื่อคำยุแหยจนเกิดความ แตกแยก	สามัคคี (วางใจกัน)
35	พี่น้องสามสาว	จงเชื่อฟังผู้ใหญ่ จะได้พ้นภัย	มีวินัย (เชื่อฟังคำสั่ง)
36	ตนกับถิ่นตน	จงอย่าประมาทในถิ่นผู้อื่น	มีเหตุผล (รอบคอบ)
37	คนทีฐิमानะ	จงอย่ามีทีฐิमानะเพราะความรวบ	เมตตา (มีน้ำใจ)

ในส่วนของคุณธรรม 11 ประการ นั้น พบมากน้อยต่างกันไปตามลำดับ ดังนี้ ความเมตตา [9 เรื่อง] ความมีเหตุผล [7 เรื่อง] ความสามัคคี [5 เรื่อง] ความอดุสหาหะ [4 เรื่อง] การรักษาวินัย [4 เรื่อง] ความรับผิดชอบ [3 เรื่อง] ความเสียสละ [3 เรื่อง] ความซื่อสัตย์ [2 เรื่อง] ความกตัญญู [1 เรื่อง] ความยุติธรรม [1 เรื่อง] และความประหยัด [1 เรื่อง]

ในส่วนประเด็นย่อยของคุณธรรม ได้แก่ ช่วยเหลือ [4] กล้าหาญ [3] พอเพียง [3] พากเพียร [3] เชื่อฟังผู้ใหญ่ [2] มีไหวพริบ [2] รักพวกพ้อง [2] สุขภาพ [2] เอื้อเฟื้อ [2] คิดดี [1] เชื่อฟังคำสั่ง [1] ตอบแทน [1] ไตร่ตรอง [1] ถ่อมตน [1] ผนึกกำลัง [1] ใฝ่รู้ [1] พึ่งพอใจ [1] พึ่งตน [1] พึ่งพา [1] มีน้ำใจ [1] มุ่งมั่น [1] รอบคอบ [1] รู้จักแบ่ง [1] รักดี [1] ระงับอารมณ์ [1] รู้เวลา [1] วางใจกัน [1] และอดกลั้น [1]

บทที่ 5 สรุปการศึกษาค้นคว้า

ประเทศพม่านับแต่ได้รับเอกราชมาในปี ค.ศ. 1948 นั้น จำเป็นต้องสร้างประเทศให้เป็นเอกภาพภายใต้ปัญหาทางการเมืองความมั่นคง ภาษาพม่าจึงเป็นภาษาหลักของประเทศ และมีประวัติศาสตร์ร่วมกัน โดยในการสร้างสำนึกของความเป็นพลเมืองชาวพม่าก็ได้มีการปลูกฝังแก่เยาวชนตั้งแต่ยังเล็ก นิทานนับเป็นบทเรียนสำหรับเด็กที่ช่วยสร้างจินตนาการและการคิดอ่าน ที่จะเป็นโยบายขึ้นทั้งต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน ไปจนถึงในการเป็นพลเมืองที่พึงประสงค์ของสังคมและประเทศชาติ และจากการวิจัยนิทานพม่าในแบบเรียน อาจสรุปการค้นพบได้ 3 ประเด็น ได้แก่ เป้าหมายของนิทาน รูปแบบของนิทาน และคุณค่าของนิทาน ดังนี้

5.1 เป้าหมายของนิทานพม่าในแบบเรียน

จากการวิเคราะห์เนื้อหาของนิทานจำนวน 37 เรื่อง ในแบบเรียนระดับประถมศึกษาชั้น ป.1-4 พบว่านิทานพม่ามีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการศึกษาในด้านการพัฒนาความพร้อมทางด้านจิตใจ ความประพฤติ และความรักชาติ นิทานทั้งหมดถูกบรรจุไว้ในหมวดวิชาภาษาพม่า รายวิชาการอ่านภาษาพม่า สำหรับระดับชั้นหรือเกรด 1-4 ให้เป็นพื้นฐานทางการอ่านและการคิด ดังพบว่า นอกจากนิทานในแบบเรียนจะช่วยให้มีการพัฒนาทางภาษาแล้ว การอ่านนิทานยังจะช่วยให้ผู้เรียนเพลิดเพลินเพื่อกระตุ้นทัศนคติที่ดีต่อการอ่าน อีกทั้งยังเป็นพื้นฐานให้กับการเรียนรายวิชาภูมิศาสตร์ สังคมศาสตร์ และประวัติศาสตร์ในระดับที่สูงขึ้น

นิทานพม่าตามที่ปรากฏในแบบเรียนอ่านภาษาพม่า สำหรับชั้นประถมศึกษา จำนวน 37 เรื่องนั้น ท้องเรื่องเกิดขึ้นในหลายพื้นที่ ได้แก่ ป่าดงดอย ครอบคลุม ชุมชน จนถึงบ้านเมืองในระดับประเทศ ตัวละครสำคัญจึงเป็นสัตว์ป่า สมาชิกในครอบครัว ชาวบ้าน และผู้นำประเทศในประวัติศาสตร์หรือตำนาน ซึ่งสะท้อนว่าการบรรจุนิทานไว้ในแบบเรียนระดับประถมศึกษาของพม่า นั้น ได้พยายามเสริมสร้างจินตนาการของการอยู่ร่วมกัน การแก้ปัญหาาร่วมกัน และการถือเอาพฤติกรรมที่ดีเป็นแบบอย่าง ดังพบวาคำสอนที่ดีความจากนิทานนั้น ต่างสร้างเสริมคุณธรรมที่ดีงามเพื่อการอยู่ร่วมกันและการใช้ชีวิตอย่างมีความสุขให้แก่เยาวชน และจากการสัมภาษณ์ชาวพม่าต่างก็เห็นคุณค่าของนิทานสำหรับเยาวชนไปในการทำงานเดียวกัน

5.2 รูปแบบของนิทานพม่าในแบบเรียน

นิทานในแบบเรียนอ่านภาษาพม่า นั้น ยังอาจจัดประเภทตามตัวละครและองค์ประกอบของเรื่องได้เป็น 4 ประเภท ได้แก่ นิทานสัตว์ นิทานครอบครัว นิทานชุมชน และนิทานชาติ ดังนี้

นิทานสัตว์ จุดเด่นของนิทานที่มีตัวละครเป็นสรรพสัตว์นั้น สัตว์ต่างแสดงบทบาทเยี่ยงมนุษย์ อาทิ นก ช้าง เสือ กวาง สิงโต กระจ่าง กบ ไก่ ลิง หม่าจิ้งจอก ฯลฯ ล้วนคิดพูดทำได้อย่างคน โดยมีฉากหลังเป็นสิ่งแวดล้อมที่คุ้นเคยในย่านชนบท ซึ่งเป็นสภาพที่พบเห็นได้ทั่วไปในประเทศพม่า ในความรู้สึกของผู้วิจัยนั้น เห็นว่านิทานบางเรื่องมีฉากหลังคล้ายพื้นที่ประเทศพม่าตอนบน ดังมีฉากของพื้นที่ป่าเขาหนาแน่น และนิทานบางเรื่องมีฉากหลังคล้ายพื้นที่ประเทศพม่าตอนล่าง ดังมีฉากของพื้นที่ที่เป็นแอ่งน้ำ ซึ่งนำ

จะช่วยให้เยาวชนต่างท้องถิ่นสนใจสภาพพื้นที่ที่หลากหลายของภูมิภาค จึงนับว่าเป็นพื้นฐานต่อการเรียนวิชาภูมิศาสตร์ ซึ่งเรียนใน เกรด 5 เกรด 6 เกรด 7 และเกรด 8 นิทานที่ตัวละครล้วนเป็นสัตว์ในแบบเรียนอ่านภาษาพม่ามี 11 เรื่อง ได้แก่ มดกับต๊กแตน (1) สองสหาย (2) กระจ่ายกับเต่า (4) อีกาปลอมเป็นนกยูง (7) เคารพคนแก่ (12) หนูผู้รู้คุณ (14) นกช่างทองกับนกหัวขวาน (28) กระจ่ายตื่นตูม (31) นกฮูกผู้มีปัญญา (33) สหายดี (34) ตนกกับดินตน (36) ส่วนนิทานที่สัตว์และคนร่วมเป็นตัวละครหลักในเรื่องมี 10 เรื่อง ได้แก่ คนโลก (6) นกแก้วสองพี่น้อง (9) เต่าไม่ระวังปาก (18) กำไลกับเสื้อเฒ่า (20) กวางสำนึก (21) ฮายโหล่ง (22) มะปูด่วยกับหอยน้อย (24) คิดร้ายผู้อื่นโดนตัว (27) สามสหาย (32) พี่น้องสามสาว (35)

นิทานครอบครัว สำหรับนิทานที่ตัวละครแสดงเป็นสมาชิกในครอบครัวนั้น พบว่ามีชายชราแสดงบทบาทผู้นำทางปัญญา เพื่อสั่งสอนให้เยาวชนเคารพเชื่อฟังในความคิดอ่านของผู้ใหญ่หรือผู้อาวุโส ซึ่งสอดคล้องกับวิถีชีวิตของชาวพม่าทั่วไปที่ให้ความสำคัญต่อระบบอาวุโส ตัวละครสำคัญจึงมีผู้เฒ่า พ่อ แม่ ลูก เนื้อหาจึงสอดคล้องกับวิชาสังคมศาสตร์ หรือ สังคมศึกษา ที่เยาวชนจะได้เรียนใน เกรด 4 นิทานประเภทนี้มี 5 เรื่อง ได้แก่ ชายชราอยู่กับลูกชายสามคน (3) ร้านค้าหลังบ้าน (8) อุปมารวงข้าว (11) มรดกทับทิม (19) เห็นลูกชายเพียงคนเดียว (26)

นิทานชุมชน ในการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้คนในสังคมพม่านั้น พบว่าตัวละครที่มีบทบาทสำคัญจะเป็นผู้มีสถานะสูง เช่น เทวดา นักบวช พระราชา และเจ้าเมือง มีจำนวน 5 เรื่อง ได้แก่ เทวดากับคนขับเกวียน (5) ขวานสามเล่ม (17) ความตั้งใจ (23) ไบสะเดาของพระฤๅษี (25) คนที่รู้มานะ (37)

นิทานชาติ ในแบบเรียนดังกล่าวยังได้แทรกเรื่องราวที่ให้นิทัศน์การถึงความเป็นชาติ ตัวละครหลักจะเป็นกษัตริย์ ขุนศึก และอำมาตย์ ดังพบได้ในนิทานจำนวน 5 เรื่อง ได้แก่ จางสิตตา (13) ยุกกีหม่องเม่า (15) บุเรงนอง (16) มหาบันดูละ (29) และอะลองมิงตะยา (30)

5.3 คุณค่าของนิทานพม่าในแบบเรียน

ในด้านคำสอนและคุณธรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตนั้น พบว่านิทานพม่านั้นเนื้อหาที่มีคุณค่าต่อการดำเนินชีวิตโดยเน้นเป็นพิเศษในเรื่องความเมตตา ความมีเหตุผล และความสามัคคี อีกทั้งยังให้ความสำคัญต่อเรื่องความมุตสาหะ การรักษาวินัย ความรับผิดชอบ ความเสียสละ และความซื่อสัตย์ โดยตระหนักในการช่วยเหลือเอื้อเฟื้อกัน มีความกล้าหาญ มีความพากเพียร ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง ว่างนอนสอนง่าย วางตัวสุภาพเรียบร้อย และรักพวกพ้อง

5.4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ในการวิเคราะห์นิทานนั้น ผู้วิจัยพบว่าการศึกษาโดยใช้กรอบวิเคราะห์ที่ตายตัวอย่างคุณธรรม 11 ประการนั้น มีประโยชน์ในแง่ที่ช่วยให้ง่ายต่อการวิเคราะห์ อย่างไรก็ตาม การวางกรอบคิดไว้ก่อนนั้น อาจทำให้ละเอียดรายละเอียดอย่างอื่นที่แทรกอยู่ในนิทาน ดังนั้นในการวิจัยนี้จึงได้กำหนดประเด็นย่อยเพื่อขยายความหมายของคุณธรรมให้สอดคล้องกับเนื้อหาของนิทาน และสอดคล้องกับคำสอนของนิทานที่ผู้วิจัยได้ตีความไว้ ทั้งนี้เพื่อให้ง่ายต่อการนำไปใช้ประโยชน์ในการปลูกฝังนิสัยที่เหมาะสมแก่เยาวชน

บรรณานุกรม

Cun Xuetao (2553). **วรรณกรรม จากหมู่บ้านจีนกม หมู่บ้านปานปวยกุน และ หมู่บ้านเยะเอชาน ตำบลจีนกม อำเภอไต้ก๊ก จังหวัด เขตอย่างกึ่ง สหภาพพม่า. หลักสูตรปริญญา ศิลปะศาสตรุษฎีบัณฑิต สาขาคติชนวิทยา มหาวิทยาลัยนเรศวร.**

กิ่งแก้ว อัดถากกร (2514). **วรรณกรรมจากบ้านใน ตำบลนาป่า อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี. กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว.**

กุหลาบ มัลลิกะมาส (2518). **คติชาวบ้าน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.**

ชุตินยา น่วมวัตร (2551). **นิทานพื้นบ้าน ไทยทรงดำ อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี การวิเคราะห์คุณธรรม. หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยนเรศวร.**

ทศิรินทร์ ลวนลอย (2548). **นิทานพื้นบ้าน เขตภาคเหนือตอนล่างการศึกษาวิเคราะห์หลักธรรมาภิบาล. วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.พระมหาสุบรณ อ่างกว้าง (2553). การวิเคราะห์คุณธรรมในนิทานพื้นบ้านจังหวัดสุโขทัย. หลักสูตรปริญญาศิลปกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยนเรศวร.**

เสนาหา บุญรักษ์ (2528). **คติชนวิทยา. พิษณุโลก : ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์วิทยาลัยครูพิษณุโลก พิษณุโลก.**

สุริยา คงประเสริฐ (2522). **วรรณกรรมไทยสามัญ ตำบลคลองตาคอ อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.**

วชิระ วงศ์สวัสดิ์ (2552). **วิเคราะห์จริยธรรมในนิทานพื้นบ้าน จังหวัดพิษณุโลก. หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยนเรศวร.**

อัศวิน ถาวรศักดิ์ (2551). **วิเคราะห์คุณธรรมของกษัตริย์ราชวงศ์พระร่วง จากนิทานและตำนานพื้นบ้านจังหวัดสุโขทัย. หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยนเรศวร.**

အခြေခံပညာသင်ရိုးညွှန်းတမ်း၊ သင်ရိုးမတ်ကာနုဇွဲကျောင်းသုံးကျော်မတ်။ ပထမတန်း မြန်မာ့ဝတ်စာ
အခြေခံပညာသင်ရိုးညွှန်းတမ်း၊ သင်ရိုးမတ်ကာနုဇွဲကျောင်းသုံးကျော်မတ်။ ဒုတိယတန်း မြန်မာ့ဝတ်စာ
အခြေခံပညာသင်ရိုးညွှန်းတမ်း၊ သင်ရိုးမတ်ကာနုဇွဲကျောင်းသုံးကျော်မတ်။ တတိယတန်း မြန်မာ့ဝတ်စာ
အခြေခံပညာသင်ရိုးညွှန်းတမ်း၊ သင်ရိုးမတ်ကာနုဇွဲကျောင်းသုံးကျော်မတ်။ စတုတ္ထတန်း မြန်မာ့ဝတ်စာ
လူထုဦးလှ၊ မြန်မာ့ပုံနှိပ်ရေးလေ့လာချက်စာအုပ်
မြန်မာအဘိဓာန် ပထမအကြိမ်၊ ရန်ကုန်မြန်မာစာအဖွဲ့၊ ၁၉၉၁ စက်တင်ဘာလ၊ စာ-၂၂၀
မြန်မာအဘိဓာန်အကျဉ်းချုပ်၊ အတွဲ(၃)၊ စာ-၄၇
မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်း၊ အတွဲ(၁၁)၊ စာ ၂၃၃-၂၃၅
ဝင်းငြိမ်း၊ မြသန်းတင့်အင်တာဗျူး၊ စာ ၁၁၀
ဦးအုန်းကျော်(အောင်ကျော်သာ)၊ ကလေးလူငယ်စာပေ၊ ကလေးသူငယ်စာပေ လှုပ်ရှားမှု၊ စာ-၄
ဗန်းမော်တင်အောင်၊ လူသမိုင်း၊ စာ-၂၁
ဝတ်တိုစာတန်းများ၊ (ဒုတိယတွဲ)၊ စာ-၂၄၆
ကျော်အောင်၊ ရိုးရာပုံနှိပ်စာတန်းများ(ပထမတွဲ)၊ စာ-၉၂

ဝင်းဖေ၊ မြသန်းတင့်အင်တာဗျူး၊ စာ-၁၁၀
 မြန်မာအဘိဓာန်၊ စာ-၃၀၁
 ကျော်အောင်၊ နိုင်ငံတကာရိုးရာပုံပြင်၊ ရိုးရာပုံပြင်စာပေစာတမ်းများ(ပထမတွဲ)၊ စာ-၁၀၄
 မြန်မာစာအဖွဲ့၊ ၁၉၉၉။ ခရီးဆောင်အဘိဓာန်။ ရန်ကုန်၊ ဥကာကျော်ပုံနှိပ်တိုက်။
 မြန်မာနိုင်ငံဘာသာပြန်စာပေအသင်း။ ၁၉၇၀။ မြန်မာစွယ်စုံကျမ်းအတွဲ(၁၁)။ ရန်ကုန်၊ စာပေဗိမာန်ပုံနှိပ်တိုက်
 သန်းထွတ်ဦး။ ၂၀၀၈။ ပုံပြင်ငါးဆယ်သိမှတ်ဖွယ်။ ရန်ကုန်။ ရွှေဟင်္သာပုံနှိပ်တိုက်။
 ဦးသောင်း(အောင်ဗလ)၊ ဟာသစာပေစာတမ်းများ၊ ဘာသာပြန်ဟာသစာပေ၊ စာ-၂၆၅
 လူထုဦးလှ၊ မြန်မာ့ပုံပြင်၊ စတုတတွဲ၊ စာ-၂၈

Lai Nan Chen, (1981). Images & Southeast Asia in Children's Fiction, Singapore University Press.

